

POROČILA

SLOVENSKE FRANCISKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA



LETO 2018 • LXXI • ŠTEVILKA

3



ŠKRABČEVO
LETO



Od 9. do 30. junija 2018

Plenarni svet reda v Nairobiju, Kenija

DRUGI DEL

Iz generalne kurije

Plenarni svet reda v Nairobiju, Kenija..... 3

Iz provincialata

Pismo za Frančiškovo nedeljo 2018..... 7

Voščilo p. provinciala ob godu province..... 8

Iz tajništva province

Zapisnik 18. redne seje provincialnega definitorija..... 9

Obnovitev začasnih zaobljub..... 10

Iz življenja in dela samostanov

Legenda Bežigrada..... 11

Poročilo iz Kamnika..... 13

Oltar jesusovega objokovanja..... 15

Zapis iz novomeškega kloštra na okljuku reke Krke..... 16

Nova Štifa..... 18

Novice z Viča..... 19

Praznično v slovenski Avstraliji..... 21

Novice iz Brezij..... 24

Teološki in pastoralni izzivi

Obhajilo..... 26

Papež je Papež..... 27

Ob obletnici duhovniškega posvečenja..... 28

Prijateljstvo še obstaja?..... 32

Hodil po zemlji sem naši 34

Evropski duh je izhlapel..... 35

Demokracija ima tudi stranske učinke..... 36

... in naj molijo za rajne

Dragi mami Mariji Božič v slovo!..... 38

Poročila leto 2018 (LXXI) številka 3

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Tadej Strehovec
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar
br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana



Predstavniki skupin in moderatorji so izluščili sedem najpomembnejših tem o katerih smo se pogovarjali: begunci in migranti, mladina, bratstvo v poslanstvu, evangelizacija v duhu Laudato si, svet, ki se hitro spreminja, nasilje in posvečeno življenje. Za vsako temo so pripravili izhodišča in vprašanja o katerih smo se nekaj dni pogovarjali po skupinah.



Navajam nekaj misli iz pogovora po skupinah:

BEGUNCI IN MIGRANTI

Begunci in migranti so vse zapustili – kaj pa mi? K skrbi za begunce in migrante kliče naša identiteta. Večji poudarek moramo dati frančiškanski antropologiji in teologiji gostoljublja.

MLADINA

Današnjega mladega človeka je težko opredeliti. Vsekakor je to človek sodobnih medijev, preko katerih z lahkoto predstavlja svojo navidežno podobo. Ne spada nikamor. Bolj kot kvaliteto, išče spremembe in se ni pripravljen odločati dokončno. Trpljenje mladega človeka je trpljenje zaradi izgube smisla in notranje praznine. Niso pripravljeni prevzeti odgovornosti. Dozorijo pozno in so praviloma duhovno nepismeni. Manjši bratje se zavedamo, da je potreben do mladih materinski pristop. Želimo biti z njimi, se naučiti njihove govorice in jih ne obsojati. Ko mislimo na mlade in na pričevanje bratskega življenja, se moramo vprašati, kakšne so naše skupnosti, ali so dovolj pristne, da mlade lahko nagovorijo?

BRATSTVO V POSLANSTVU

Ponovno se moramo naučiti skupnega življenja. Bremeni nas individualizem, ugodje in osebna ekonomija. Kdor ima lastna sredstva, ne potrebuje skupnosti. Naše poslanstvo ovira lenoba in po drugi strani pretirani aktivizem. Če ne znamo sodelovati v skupnosti, tudi zunaj nje ne bomo znali. Sodelovati pomeni spoznati in upoštevati karizme sobratov. Ne bomo bratje v poslanstvu, če se bomo zapirali v sobe. Kako spodbujati duha bratstva, ki ima poslanstvo evangelizacije? Skupno delo, pogovor, predvsem pa molitev. To je temelj za naše bratstvo. Iz molitve izvira moč za izvrševanje poslanstva.



EVANGELIZACIJA V DUHU LAUDATO SI

Enciklika Laudato si sprašuje po naši karizmi. Nekatere skupnosti že uvajajo tako imenovane zelene župnije, zelene samostane, zelene pridige... Papež Frančišek je dal pobudo, da bi bil mesec pred praznikom sv. Frančiška Asiškega mesec ekologije. Predvsem v tem mesecu smo povabljeni k »zelenim« pridigam in katehezam. Začetna in trajna formacija naj bo bolj pozorna na izzive in naloge, ki jih vsebuje Laudato si.

SVET, KI SE HITRO SPREMINJA

Niso vse spremembe slabe. Danes ljudje več potujejo, njihovo obzorje se širi, komunikacija nima več ovir... Te dobrine pa se hitro lahko izpraznijo, če je človek preutrujen in preplitvo živi. Vsekakor je ta negativni vidik tako razširjen, da lahko današnjo kulturo imenujemo kulturo plitvosti in utrujenosti. Svet se hitro spreminja in ob tem se manjši bratje sprašujemo: kako se lahko ljudje pri nas spočijejo, kako jim lahko prinesemo mir, duhovno izkušnjo, pričevanje vere, kako naj jim pomagamo, da bodo izšli iz virtualne komunikacije v pristno človeško komunikacijo? Naš odgovor je: temu svetu želimo dati pričevanje majhnosti in preprostosti. Spet se moramo naučiti preprosto živeti, da bomo našli počitek svoji duši. Ljudem našega časa želimo biti bratje. Vesoljno bratstvo je rešitev, ki ga potrebuje današnji svet, da bo lahko živel varno z močno človeško in božjo noto.

NASILJE

Nasilje je v porastu: med religijami, v družinah, socialne krivice, diskriminacija, lakota, vojne, izkorišča-

nja... Proti nasilju nismo brez moči. Pomagajo nam lahko vzorniki. Prvi model reševanja nasilja imamo v Jezusu, sledijo sv. Frančišek, mati Terezija, Gandhi, Nelson Mandela... Sv. Frančišek govori, da je mir božji dar, zato naj bo tudi graditev nenasilne družbe začrtana v Božjem srcu. Mir izhaja iz zakramentov. Mir ohranjamo z dobroto in z nenasilno komunikacijo. Te komunikacije se moramo naučiti tudi v naših skupnostih. Tudi v naših bratstvih lahko zaznamo primere aktivnega in pasivnega nasilja. Ne smemo se bati prekiniti struktur nasilja v naših odnosih. Najprej moramo v skupnostih živeti mir, da ga bomo lahko prinašali drugim. Če bomo pristni in med seboj prijatelji, bomo lahko verodostojni oznanjevalci in prinašalci miru in graditelji nenasilne družbe.

POSVEČENO ŽIVLJENJE

Papež Frančišek naš redovnike že od začetka svojega pontifikata navdihuje in izziva, naj obnovimo svojo poklicanost in potrdimo svojo zavezo, da bomo živeli na način, ki nam ga je pokazal sv. Frančišek Asiški. Če bi bil papež Frančišek z nami na Plenarnem svetu reda, bi zagotovo rekel: »Ne pozabite na revne, postavite Jezusa v središče svojega življenja.«

Skupaj želimo živeti kot preroki in bratje. Naše posvečeno življenje ne sme postati sterilno in postati otrpelo zaradi vprašanja preživetja. Če bomo otrpli, se bomo zaprli sami vase. Kljub temu, da se naše število manjša, bomo temu svetu prinašali Jezusa in postali rodovitni, če bomo imeli kontemplativno srce.



Obisk Slama – revne četrti v Nairobiju

V soboto 23. junija 2018 smo obiskali Slama – revno četrt v Nairobiju. V Slamu živi polovica prebivalcev prestolnice: dva milijona. Življenjski pogoji so resnično bedni. Veliko je kriminala in nasilja. Ljudje prihajajo v Slama z upanjem na boljše življenje. Številne žene, ki so jih možje zapustili, same skrbijo za družine. Naši bratje Slama pastoralno oskrbujejo. Kljub skrajnim razmeram je Slama ohranil afriško dušo: veselje do življenja, petja in plesa.

V nedeljo smo si ogledali Nacionalni park blizu Nairobija. Nekaj posebnega je opazovati divje živali v naravnem okolju. Seveda nismo smeli zapustiti avtomobilov. Očitno je bilo, da so živali gledalcev vajene, saj se niti gazele niso razbežale, ko smo se jim približali. Poleg čudovitih prizorov smo se naučili tudi cestnega prahu, ki je bil značilno afriške rdeče barve.



V ponedeljek zadnjega tedna Plenarnega sveta smo prisluhnili ekonomu reda fr. Johnu Puodziunasu. Preden je podal finančno poročilo, nam je podal nekaj spodbud: »Za sv. Frančiška ni bila na prvem mestu želja nekaj dati ubogim, ampak živeti njihovo življenje.

Naša frančiškanska ekonomija je bila vedno usmerjena v dobro skupnosti. Da lahko upraviči svoj namen, mora biti odgovorna in transparentna. Transparentnost ekonomije je pogoj za zaupanje in pravičnost. Naše potrebe na bi določala preprostost in uboštvo in ne standard, ki ga ima današnji svet. Pravično je, da za kritje stroškov naših potreb zaslužimo s svojim delom. Nikoli ne smemo opustiti dela, kljub temu, da imamo dovolj za preživetje. Naše delo je obveza pravičnosti in duhovnosti, ki zahteva razdajanje in požrtvovalnost. Samo takrat, ko ne moremo preživeti s svojim delom, se lahko zatečemo k »Gospodovi mizi!«

Vsega dolga, ki ga ima generalnega kurija je trenutno 10 milijonov EUR, od tega je dva milijona zunanega in osem milijonov notranjega. Antonianum se težko vzdržuje pri življenju.

Preden smo pregledali predlog zaključnega besedila nas je nagovoril generalni minister: »Namen Plenarnega sveta je, da pomaga generalnemu ministru in njegovemu definitoriju pri vodenju reda. Hvaležen sem vam, da ste izrazili svoje mnenje o beguncih, nasilju in sploh o videnju sveta, Cerkev in reda v našem času, o tem, kako naj se odzovemo na spremembe, spraševali ste se o identiteti, o vrednotah, o evangelizaciji in kako prinesiti ljudem sporočilo ljubezni, milosti, veselja in upanja.

Ko se bo generalni definitorij vrnil v Rim, bo ponovno preučil vsa poročila vaših konferenc. Ne želimo spregledati koristnih podatkov, mnenj in pripomb, ki nam lahko pomagajo pri vodenju reda.

Plenarni svet se ne bo zaključil z evharističnim slavljem zadnji dan našega druženja. Prosim, naj se nadaljuje v konferencah in provincah. Pogovarjajte se o temah, ki ste jih prejeli na teh listih. Te teme niso dokument, ampak smernice. Dokument o Plenarnem svetu bo prispel naknadno. Preden ga v generalnem definitoriju oblikujemo, prosim za vaše pripombe in predloge iz vaših konferenc in provinc.

Ko bo na podlagi vsega gradiva izdan dokument Plenarnega sveta reda, prosim, da poskrbite za to, da bo

v vseh enotah reda slišan in uresničen. Prosim, vključite vse brate v ta proces. Ne smemo pozabiti, da smo na poti. Smernice, do katerih smo prišli na tem Plenarnem svetu, niso zgolj spodbude za obnovo našega življenja, ampak seme, za katerega želim da vzkali in zraste.«



Generalni minister nas je prosil naj smernice čimprej prevedemo v domače jezike in se o njih pogovarjamo.

Zadnji dan zasedanja smo izmenjali vtise. Plenarni svet je bil dobro pripravljen, z nekaterimi izjemami. V zaključnem govoru nam je generalni minister med drugim povedal: »Dragi bratje, upam, da ste na tem Plenarnem svetu doživeli globok občutek pripadnosti redu. Imeli smo izredno priložnost, da se med seboj bolje spoznamo, da spoznamo življenje bratov, sveta in Cerkev. Izkazalo se je, da imamo kljub temu, da smo si tako različni, veliko skupnega.

Naj spomnim na besede papeža Frančiška v Vespilu evangelija, 49: »Tukaj za vso Cerkev ponavljam, kar sem večkrat govoril duhovnikom in laikom v Buenos Airesu: veliko raje imam obtolčeno Cerkev, ki je ranjena in zamazana, ker je šla ven na ceste, kakor pa bolno Cerkev, ki se zaradi svoje zaprtosti in lagodnosti oklepa lastnih varnosti.«

V svetu, ki se vse hitreje spreminja, nas te besede izzivajo, da se oprimemo bistvenega:

1. Globokega in trdnega odnosa z Bogom;
2. Evangelija in bratstva.
3. Da bomo živeli z revnimi in s tistimi na obrobju kot bratje in sestre.
4. Da bomo vršili svoje poslanstvo.
5. Da bomo odprti za preoblikovanje duha in uma. Ne moremo preprosto nadaljevati s tem, kar počnemo, kot da stari mehovi lahko hranijo novo vino. Samo pomislite na vprašanje migracije, enako velja za mladino, globalne podnebne spremembe in nasilje.

Zaradi globoke vere v Božjo navzočnost, bodimo pripravljeni tvegati vse za Božje kraljestvo, ki je kraljestvo resnice, pravičnosti, ljubezni, svobode in odpuščanja.

Možno je, da bo generalni definitorij po pregledu gradiva Plenarnega sveta in pripomb in predlogov, ki bodo še prispeli, predlagal nekaj konkretnih ukrepov. Na primer: kako se odzvati na pojav begunstva?

Naše osrednje vprašanje po zaključku Plenarnega sveta naj bo: Ali imamo pogum, da nas vodi naša vizija in da hodimo po poti na katero nas kliče Sveti Duh?»

Pri pridigi med zaključno sveto mašo nas je generalni minister še enkrat spodbudil: »Dragi bratje, Plenarni svet reda je bil trenutek milosti, ko je Sveti Duh govoril našim srcem. Med Plenarnim svetom smo se večkrat spomnili na citat iz Apokalipse: 'Spomni se prvotne ljubezni!' Danes Gospod to vabilo izreka nam. Ne bojte se, bratje, Gospod nam bo pomagal, da se bomo vrnili k prvotni ljubezni in nam podaril milost novega začetka. Ko se boste vrnili domov, naj Božji Duh govori bratom preko vas!«



Nekaj vtisov ob zaključku Plenarnega sveta reda: organizatorji so se nadvse potrudili, a metoda dela ni bila vsem všeč. Večji poudarek je bil na dialogu kot na vsebini, ki je bila po oceni mnogih v nekaterih pomembnih zadevah neizgovorjena ali preslišana. Zame je bilo doživetje Afrike močno, še posebej dejstvo, da Afrika ni samo mlada celina, ampak tudi celina vere. Afriški človek rad živi in najpomembnejše dogodke in občutja v svojem življenju najraje izrazi preko pesmi in plesa. V njihove gibe in melodije je zapisano precej Sončne pesmi. Najbolj pa sem občudoval njihovo sposobnost, da te z lahkoto potegnejo v osebni odnos. Afričan ne dovoli, da si oddaljeno hladno vljuden, ampak znajo poiskati tisti košček kjer ti poje duša. Želim si, da bi tudi mi znali s to sposobnostjo vstopati v osebne odnose.

*Lepo vas pozdravljam in želim vse dobro!
p. Marjan Čuden*



Pismo za Frančiškovo nedeljo 2018

*Dragi bratje in sestre,
Gospod naj obrne svoje obličje k vam
in vam da svoj mir!*

*Poseben pozdrav sobratom ki se razdajajo našim
rojakom v Združenih državah Amerike in v Avstraliji – naj vas Gospod blagoslavlja in varuje!*

Lansko leto oktobra nas je obiskal vrhovni predstojnik frančiškanskega reda brat Michael Perry. Spodbudil nas je, naj kot frančiškani stopimo na plano, svetu pokažemo kdo smo in spregovorimo o veselju poklica, ki ga živimo. Ena izmed priložnosti, da stopimo na plano in vam spregovorimo o veselju svojega poklica, je vsakoletno pismo provincialnega mi-

nistra. Želim vam spregovoriti tudi o Plenarnem svetu reda, ki smo ga obhajali letos junija in o mladih, ki jim je namenjena letošnja škofovsko sinoda v Rimu.

Poleg bratstva, majhnosti, očaranosti nad Kristusom, pesmi odrešenja v srcu in evangelijskega žara je temeljna vrednota frančiškanske karizme veselje. Sveti Frančišek je vedel: ker veruje v Boga ni nič za-



mujeno, še več, najboljše ga šele čaka - večno življenje pri Bogu. Zato veselje. Zelo pomembno je, da svoje razmerje z Bogom doživljamo v veselju. Veselje pokaže, da nas Bog ne utesnjuje, da nam ne greni življenja, ampak nam daje trdnost in pogum. Sv. Frančišek je želel biti svoboden, zato se je zaobljubil uboštvu. Srce, ki je svobodno je veselo. Frančiškovo veselje prepriča, ker živi iz vere, upanja in ljubezni. Kot pri sv. Frančišku, naj tudi pri nas veselje postane naša vidna lastnost.

Na Plenarnem svetu reda, ki je potekal v Nairobiju v Keniji, so provincialni ministri in delegati konferenc reda spregovorili o našem poslanstvu, o svetu, ki se hitro spreminja, o skrbi za stvarstvo, o beguncih in migrantih, o naraščajočem nasilju in o mladih. Eden izmed sklepov plenarnega sveta se glasi: »Frančiškani želimo temu svetu dati pričevanje majhnosti in preprostosti. Spet se moramo naučiti preprosto živeti, da bomo našli počitek svoji duši. Ljudem našega časa želimo biti bratje. Vesoljno bratstvo je rešitev, ki ga potrebuje današnji svet, da bo lahko živel varno z močno človeško in božjo noto. Sv. Frančišek je verjel v ljubezen. Brez te vere ne more preživeti nobena skupnost, ki se želi družiti v imenu Boga.«

Na Plenarnem svetu smo posebno pozornost namenili mladim. Današnjega mladega človeka je težko opredeliti. Vsekakor je to človek sodobnih medijev. Manjši bratje se zavedamo, da je potreben do mladih materinski pristop. Želimo biti z njimi, se naučiti njihove govornice in jih ne obsojati. Mladi želijo biti upoštevani, spoštovani in so prepričani, da imajo kaj ponuditi.

Mladim bo posvečena tudi škofovska sinoda, ki bo letos oktobra potekala v Vatikanu pod geslom: »Mladi, vera in razločevanje poklicanosti!« Papež Frančišek v knjigi Bog je mlad pravi: »Ko pomislim na svojo mladost se spomnim, da sem bil takrat poln sanj!« Tudi sv. Frančišek je bil sanjač. Sanjal je o velikem potovanju ljubezni skupaj z Bogom. Zaradi sanj o Božji ljubezni je imel sv. Frančišek v svoji krvi zapisano mladost, po njegovih žilah se je pretakala in ga vedno znova napajala z upanjem. Frančiškovo srce napojeno z mladostjo je zmoglo deliti svoj čas in svoj kruh, prisluhniti tihim klicem po bližini, zalivati brate in sestre z blagodejno bližino. Zaradi silovite ljubezni do Boga je bil sveti Frančišek mlad in močan v srcu.

Gospod Jezus Kristus, naj kot sv. Frančiška tudi nas močna vera prepoji z mladostjo duha. Naj bomo čuteči in usmiljeni, potrpežljivi, blagi in usmiljeni, iskreni in resnicoljubni. Če ne postanemo mladi v srcu, se v nas ničesar ne zgane tako silovito, da bi mogli pričevati in v drugih prebuditi željo, da odrinejo na globoko.

Med drugim leto mladih nas manjše brate vabi naj se ozremo na začetek, na mladost svojega poklica, na tisti trenutek, ko nas je Bog pogledal in smo njegov pogled prepoznali kot vabilo, naj mu sledimo po poti uboštvu, čistosti in pokorščine. Jezusov pogled je za nas še danes odločilen. Živimo iz njega. V njem smo se rodili, spomin nanj ohranja našo zvestobo in prinaša življenjsko moč. Prosim vas za molitev, da bodo tisti mladi našega časa, ki jih Kristus gleda z enakim pogledom kot nas, prepoznali, da jih je Bog opazil, da je to

pogled, ki nagovarja srce in vabi v posvečeno življenje. Gospod, podari nam novih duhovnih poklicev, da bodo Frančiškove sanje v raju pod Triglavom dobile mlad in svež obraz!

Pred štirimi leti na praznik svetega Frančiška je bil naš sobrat Stane Zore imenovan za ljubljanskega nadškofa. Prosim vas, da molite zanj in vse frančiškane v Sloveniji, da bomo z ustvarjalno zvestobo hodili za Kristusom in z njo prinašali mir in dobro!

Dragi bratje in sestre, hvala za vašo bližino in naklonjenost. Naj Bog blagoslovi vas, vse redovne brate, sestre klarise in vse skupnosti, ki žive iz asiške karizme, da bomo skupaj s sv. Frančiškom znali hoditi po poti, ki vodi do ubogih, lačnih, utrujenih, bolnih in onemoglih. Naj Bog posveti naše redovno poslanstvo, da bomo služili življenju z mladostjo in svežino naše karizme.

Vsemogočni Bog, Tebi hvala, slava, čast in zahvala za ves blagoslov.

Amen.

p. Marjan Čuden
provincialni minister

PRAZNIK POVIŠANJA SVETEGA KRIŽA

Križ govori: "Vsi vi, ki občutite težo trpljenja, ki ste ubogi in zapuščeni, ki jočete in ste zaradi pravice preganjani, vi, o katerih svet molči, vi, ki ne vedo za vašo bolečino, pogum! Vi ste izvoljenci v Božjem kraljestvu. Kristus vas je izbral, da bi iz vas živo odseval njegov obraz."



Ob godu province vam želim veliko blagoslova!
p. Marjan

Št.: 38/2018

Ljubljana - Center, 18. september 2018

Zapisnik 18. redne seje provincialnega definitorija

Osemnajsta redna seja provincialnega definitorija je bila v torek 18. septembra 2018 na sedežu provincialata v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Seje so se udeležili:
p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. dr. Robert Bahčič, provincialni vikar, definitorji:
p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Simon Peter Berlec, p. Ambrož Mušič,
p. Niko Žvokelj ter provincialni tajnik p. dr. Tadej Strehovec.
Seja se je začela z molitvijo v samostanski kapeli, ki jo je pripravil p. Niko Žvokelj.

1. Sprejem zapisnika 16. redne seje provincialnega definitorija

Provincialno vodstvo je soglasno sprejelo zapisnik 16. redne seje provincialnega definitorija.

2. Nove službe v samostanu na Kostanjevici

Po odhodu p. Jerneja Kurinčiča v eksklavstracijo, je provincialno vodstvo izvolilo gvardijana, samostanskega vikarja in ekonoma. Po potrditvi služb s strani generalnega vodstva, se bo nova tabela za samostan Kostanjevica (Nova Gorica) glasila takole:

P. NIKO ŽVOKELJ, definitor, gvardijan, ekonom, župnik, ljudski misijonar
BR. AMBROŽ POŽUN, vikar, zakristan, asistent KB OFS
P. VILI PUSTOSLEMŠEK, spovednik
P. FILIP RUPNIK, zlatomašnik, spovednik

4. Prošnja br. Mirana Špeliča za potovanje v ZDA (3-11. 10. 2018)

Provincialno vodstvo je sprejelo naslednji sklep:

Sklep:

(1) Provincialno vodstvo je dalo br. Miranu Špeliču dovoljenje, da obišče ZDA (New York) v času od 3-11. 10. 2018 in se udeleži »Magnificat Day«.

5. Prošnja p. Petra Lavriha za romanje na Japonsko

Provincialno vodstvo je sprejelo naslednji sklep:

Sklep:

(1) Provincialno vodstvo je dalo p. Petru Lavrihu dovoljenje, da skupaj z agencijo TRUD roma na Japonsko od 10. do 20. 10. 2018.

6. Prenova provincialnega arhiva

P. Ambrož Mušič je predstavil potek obnove provincialnega arhiva.

Drugi del 18. redne seje provincialnega definitorija bo v torek 2. oktobra 2018 ob 9h v Ljubljani. Seja se je zaključila ob 13. uri z molitvijo in blagoslovom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

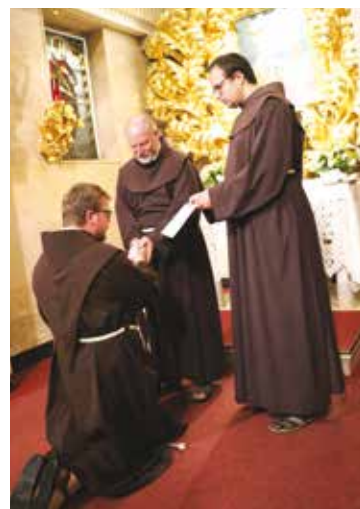


Obnovitev začasnih zaobljub

V petek, 7. septembra 2018, sta br. Damjan Kern in br. Jan Dominik Bogataj za eno leto obnovila svoje redovne zaobljube. Obred je potekal po večerni sveti maši v kapeli Marije Pomagaj na Brezjah. Obljube je sprejel provincial p. Marjan Čuden, priči pa sta bila p. Robert Bahčič, magister br. Damjana, in p. Ambrož Mušič, magister br. Jana Dominika.

P. Marjan je v nagovoru poudaril pomen služenja, ki mora prežemati odločitev za posvečeno življenje v redu manjših bratov. V bratstvo ne vstopamo kot potrošniki v trgovino, pač pa naj vsak, ki je poklican, prinaša svoje bogastvo. Prejel da je od Gospoda z namenom, da ga bo velikodušno delil s svojimi brati in ljudmi, h katerim je poslan.

p. Ambrož Mušič



Legenda Bežigrada

Kdor pozna ljubljansko župnijo Bežigrad, prav gotovo pozna tudi legendarnega frančiškanskega patra Regalata Razbočana. »Seveda, to je tisti pater, ki ima tako, posebno ime,« kdaj kdo reče.

V začetku pa ni bilo tako, saj sta Marija in Franc Razbočan svojega prvorojenca dala krstiti v domači župniji v Šentilju in mu za zavetnika izbrala sv. Frančiška Asiškega. Družina se je iz ekonomskih razlogov kmalu preselila v Avstrijo, v Kapfenberg, kjer se je oče Janez zaposlil kot tovarniški delavec. Ko je nacistična oblast odredila, da morajo za varstvo otrok poskrbeti stari starši, se je petletni Franc vrnil k babici Mariji v Kresnice. Zaradi razmer po vojni je ostal pri njej, medtem ko se je v Kapfenbergu leta 1946 rodila še njegova sestra Marija. Zelo rad je ministriral in že kot otrok čutil privlačnost duhovniškega poklica. Okoli sebe je zbiral mlajše otroke, v igri za njih maševal in jim pridigal. Po zaključenju nižji gimnaziji je odgovoril na klic, ki ga je čutil že od malega. Vstopil je v frančiškanski red, k čemur ga je spodbudil tudi domači župnik Anton Ravšl. Tako je 27. avgusta 1955 vstopil v noviciat, ki je takrat bil v novomeškem samostanu. Takrat je Franc prejel tudi novo ime. Sam rad o tem dogodku pripoveduje s hudomušnostjo. Pred začetkom obreda ga je takratni frančiškanski provincial p. Benjamin Tomšič vprašal, katero novo ime bi želel si izbrati. Franc je predlagal ime Dominik, a ga je provincial zavrnil, češ da je že frančiškan z imenom Dominik. Pa naj bo, kar bo! Slednjič je p. Benjamin rekel: »Tvoje redovno ime je Regalat.« Na koncu slovesnosti je preimenovani že na poti do zakristije pozabil, kako mu je zdaj ime, saj tega imena še nikoli ni slišal in ni poznal španskega frančiškana sv. Petra Regalata. Po noviciatu je v Ljubljani obiskoval gimnazijo, po maturi leta 1958 pa pričel s študijem na Teološki fakulteti.

Zanj je bilo leto 1964 prelomno, saj se je 27. maja v Ljubljani pri Marijinem oznanjenju slovesno zaobljubil v frančiškanskem redu, 29. junija pa ga je v mariborski stolnici škof Maksimiljan Držečnik posvetil v duhovnika. Novo mašo je p. Regalat obhajal v domači župniji v Šentilju. Nato je postal kaplan v župniji Matere Usmiljenja v Mariboru, kjer je služboval 9 let. Od tam je šel v Ljubljano na Vič, kjer je bil gvardijan in kaplan. Nato se je 1989 še za tri leta vrnil v Maribor. Takoj po osamosvojitvi naše države pa je prišel k sv. Cirilu in Metodu v Ljubljano za Bežigrad, kjer živi in deluje še danes.



Mnogi zdaj že odrasli Bežigrajčani in Vičani se ga spominjajo kot odličnega kateheta – strogega in resnega ter zanimivega in duhovitega. Tak je še danes. Verjetno je eden najstarejših duhovnikov v Sloveniji, prav gotovo pa najstarejši slovenski frančiškan, ki še vedno uči verouk. Je priljubljen in cenjen spovednik, ki se je zapisal v srca mnogih.



Ko je v četrtek 6. septembra obhajal 80-letnico, ga je obiskal sobrat nadškof Stane Zore in mu zaželel, da bi nam bil še naprej zgled veselega redovnika. Med nedeljsko mašo, ki jo je ob tej slovesnosti daroval frančiškanski provincial p. Marjan Čuden, pa je ta slavljenec zaželel, da bi nas še naprej bogatil s svojo skromnostjo in pravo frančiškansko preprostostjo, medtem ko mu je v video voščilu vrhovni predstojnik frančiškana p. Michael Perry zaželel: »Naj te Bog blagoslovi v tvojem frančiškanskem življenju, v tvojem pričevanju o Jezusovi milosti in miru med ljudmi, s katerimi živiš že toliko let.« Mi k temu dodajmo: »Gospod, hvala ti za našega zvestega in srečnega p. Regalata!«

p. Andraž Arko



Poročilo iz Kamnika

Letošnja pomlad in poletje je prinesla veliko sprememb ravno v Kamniku: župan je postal predsednik vlade; pater, ki je bil pred 30. leti dijak v Kamniku pa se je vrnil, da dopolni svoje šolanje za življenje, ki ga je opravil v tamkajšnji šoli. Naj izkoristim to priložnost, da se tudi javno zahvalim mojim novim sobratom, ki so me zelo lepo sprejeli. Tudi Kamničani se počasi privajajo na novega patra.

Za našega biseromašnika, p. Pashala, ni bilo leto obilnih praznovanj, zato si je toliko bolj želel organizirati srečanje »Moravčanov« sredi septembra v Kamniku. Praktično vsi so se odzvali povabilu in preživeli prijeten del dneva skupaj: sveta maša, ogled knjižnice in samostana ter okusni agape z obilo lepih želja p. Pashalu. Mnogi smo se mu zahvalili za vso skrb, pozornost in duhovno spremstvo, ki smo jo čutili na poti k duhovniškemu poklicu. Pashalu vse čestitke za pogum in da si je upal sanjati. Bil je vedno (in je še danes) zanesenjak za delo z duhovnimi poklici, in če si ne bi upal sanjati, danes tudi sam ne bi bil duhovnik.

Zlato mašnik p. Lovrenc je imel kar nekaj lepih zlatomašnih slovesnosti: v Kamniku (17.6.), pri Sveti Trojici (1.7.) in v Mariboru na samo obletnico posvetitve bazilike (11.8.). Povsod je bilo zelo prisrčno. Na sam godovni dan naše Province pa je zlato mašnik obhajal tudi 60. letnico prvih obljub. Ob tem smo slavljenec prebrali tudi enega izmed šmarničnih zapisov iz leta 2016 v Šiški, ki ga je napisala Irena Balažič in ima še danes veliko aktualnost; p. Lovrenca opiše v vsej svoji veličini, nam vsem pa je lahko lepa pastoralna spodbuda. Bratje v Kamniku smo bil mnenja, da je šmarnični razmišljanje za objavo v Poročilih, zato zapis z veseljem delim z Vami:

p. Bogdan Knavs

Usmiljenje in pravičnost (Šmarnice 2016)

Naslov nocojšnjih šmarnic je zelo širok in omogoča razmišljanje na različnih ravneh. Osredotočila se bom na primerjavo usmiljenja in t.i. farizejske pravičnosti.

Najprej opredelim ta dva pojma: Judovska družba je bila v Jezusovem času zelo urejena družba. S predpisi Mojzesove postave so natančno določali, kakšno vedenje ljudi je sprejemljivo in česa se ne sme početi. Predpisane so bile seveda tudi kazni za kršitve. Ljudje so se trudili živeti **pravično**, kar je takrat pomenilo, da so izpolnjevali množico pravil postave. Posebno farizeji so bili goreči v tej pravičnosti. Tako npr. prešustva takrat ni bilo mogoče tolerirati in so ga po predpisih zelo strogo kaznovali s kamenjanjem do smrti. Jezus pa je bil oporečnik, s svojim naukom je rušil njihov utečeni red in se ni brezpogojno podrejal črki zakona. Vsi poznamo primer, kako jih je podučil, da naj kamenjajo grešnico le tisti, ki so sami brez greha. A nobenega takega ni bilo med njimi. Samo Jezus. Vendar pa on ni slepo gledal na pravila in kaj je po njih pravično ukreniti. Pomembna mu je bila življenjskost in človečnost. V ženi ni videl, tako kot pravični farizeji, samo grešnice ampak človeka - osebo v vsej njeni razsežnosti. Med pravičnostjo po postavi in usmiljenjem je zato izbral usmiljenje in je ni kaznoval. Množico pravil Mojzesove postave pa je zreduciral na eno samo pravilo, ki velevali ljubezen do Boga in do bližnjega. To je bistvo evangelija, njegovega veselega oznanila.

Farizejska pravičnost nam tudi danes ni tuja. V družbi in cerkvi množimo predpise, se jih oklepamo, kot da je ravnanje po predpisih že samo po sebi tudi

pravično ravnanje. Veliko lažje se je namreč odločati glede na predpisano, kot pa se poglobiti v človekovo notranjost, z njim sočustvovati in se ga usmiliti. Ljubezen do bližnjega je zelo težka zapoved.

Take Jezusove ljubezni sem bila nekoč deležna. Spremenila mi je življenje. To zgodbo nočoj delim z vami.

Kot otrok sem živel v družini, ki je cenila predvsem dve vrednoti: poštenost in delo. Nenehno delo. Duhovnega življenja nisem izkusila. Z mambo sva sicer ob nedeljah hodili k maši, obiskovala sem tudi verouk, a moj odnos do teh dejavnosti je bil tak kot do šole: ni se jim dalo izogniti. Po birmi sem postopoma začela stike s cerkvijo izgubljati.

V srednješolskih in študijskih letih sem se družila in imela prijatelje med dobrimi ljudmi, ki pa so vsi bili neverni. Za nobenega nisem vedela, da bi hodil k maši. Morda kdo je, a o tem se takrat ni govorilo.

Poročila sem se. Ko sem rodila hčerko, je bila moja mama odločna: „Otrok mora h krstu“. Misel na to mi je bila sicer všeč, čeprav nisem več dobro vedela, zakaj bi bil krst tako nujen. Toda pod nobenim pogojem se nisem bila pripravljena odpraviti po dokumente k duhovniku, ki me je pred leti učil verouk. Mama se je ponudila, da bo ona prenesla zgražanje domačega župnika in da bo vse sama uredila. In tudi je. Za obred se je potem dogovorila pri frančiškanih, češ, da so oni bolj razumevajoči do ljudi.

Z botro sta na dogovorjeni dan mojo svečano oblečeno štručko odnesli h krstu, jaz pa sem ta čas delala na vrtu. Dobro se spomnim, da je bil zelo vroč dan. Nenadoma me je zmotil telefon. Mama mi je sporočala, da ne gre drugače, kot da sem pri krstu navzoča in naj hitro pridem v cerkev, kjer čakajo name. Ni mi ostalo drugega, kot da se uredim in odpeljem, a trdno odločena, da se pri priči obrnem, če mi bo duhovnik pel levite.

Presenečenje je bilo veliko. Prijazen pater, popolnoma drugačen od duhovnika, ki sem ga poznala iz mladosti, me je toplo sprejel, brez očitajočega pogleda, se poigral z otročkom, mi predstavil obred ter se veselil novega člana v cerkvi. Med krstom sem odgovarjala, kar se je od starša pričakovalo in obljubljala nekaj, kar je bilo obema s patrom jasno, da ne bom izpolnila. Vsaj takrat sem tako mislila.

Leta so tekla, živeli smo enako kot prej. Moja otroka sta postajala godna, da bi šla k verouku. In mene je misel na to vedno bolj zaposlovala, veliko sem razmišljala, kako bi stvar izpeljala. In o tem, kako bi to sprejeli ljudje okoli mene. Srečanje s patrom pri krstu je očitno pustilo neko sled. Pogosto mi je bilo toplo pri srcu ob spominu na njegov blag pogled. In to je bilo očitno dovolj, da sem bila v določenem trenutku sposobna zaslišati meni namenjen božji nagovor. Ta je bil tako silovit, da ga ni bilo mogoče preslišati. In tudi dvomiti ne, da prihaja od Boga.

Takole se je zgodilo: Neko delovno dopoldne v službi smo kolegice med odmorom živahno debatirale. Pogovor je tekel o dogajanjih v naših družinah, posebno o otrocih. Naenkrat me je stavek, ki ga je mimogrede izrekla ena od njih, „pribil“ k tlom. Rekla je: „Moja prijateljica pravi, da je vera najboljša dota, ki jo lahko damo svojim otrokom.“ Nobena druga ni tega nič komentirala, pogovor je tekel nemoteno naprej, jaz pa sem doživela „padec s svojega konja“. Podobno kot Savel na poti v Damask. Prestavilo me je v nek paralelni svet, v drug koordinatni sistem. Vsa moja notranjost je trepetala, počutila sem se, kot bi bil name poveznjen velik cerkveni zvon, ki bi z vso močjo zvonil.

Nihče od prisotnih pa ni opazil nič nenavadnega.

Kar se prej ni dalo narediti, je od tega doživetja postalo mogoče. Moje življenje je dobilo drugo smer. Ker imam otroka nadvse rada, sem nemudoma začela po svojih močeh skrbeti za »njuno doto«.

Ključna oseba te zgodbe je prijazen pater pri krstu. Njegov pristop bi bil lahko popolnoma drugačen. Po pravilih. Pravično je, da veljajo pravila za vse enako. Tako bi lahko krst pogojeval npr. s cerkveno poroko, z mojim rednim obiskom nedeljskih maš, s prejetjem zakramentov... On pa je imel blago srce in je morda s svojim duhovnim pogledom v meni videl več, kot se je videti dalo. Ravnal je tako kot Jezus v prej omenjeni priliki.

In kakšne so posledice te njegove usmiljene drže? Danes je moja hčerka, upam da, srečna sestra v samostanu, sin si v okviru svoje mlade družine prizadeva za „dobro doto“ svojih otrok, jaz pa vam tu v cerkvi pripovedujem to zgodbo, česar prav gotovo ne bi, če bi takrat pri krstu pater ravnal le farizejsko pravično.

Iz samostana sv. Ane v Kopru

Oltar jesusovega objokovanja

Voltar Jezusovega objokovanja smo namestili kopijo slike, ki jo je naslikal beneški mojster Gerolamo da Santacroce (original je v cerkvi sv. Antona Padovanskega v Huminu – Gemona del Friuli). Na platno jo je stiskalo podjetje CGS plus, informacijske tehnologije, d.o.o. iz Ljubljane pod vodstvom Andreja Suhadolca in ob pomoči Matija Suhadolca, udia. Star okvir je popravil in delno nadomestil z novim mizar Tine Jesenovec, TIKLES, d.o.o. Dobrova in pri tem odkril letnico nastanka oltarja 1617. Sliko je na praznik sv. Ane blagoslovil Ervin Mozetič, škofov vikar za pastoralo in župnik na Markovcu.

Tako je sedaj to zadnji oltar, ki ni več prazen. Upamo, da se bodo originali kmalu vrnil.

ANIN DOM

Stari prizidek, (0.50 m pod nivojem ter 2. nadstropje s cerkveno shrambo, ulice, ob deževju zalit z vodo, strop v času zaporov 1954 - 2008 nestrokovno saniran), kjer je bilo: pritličje z ropotarnico in prvo nadstropje s zakristijo in predprostorom ter ropotarnico brez oken ter pokrito z razpadajočimi salonitkami je zrušen in na novo pozidan.



Arheologi so 1,20m izkopali ves teren. Ob zidu Antonove kapele in cerkve pa so, po zahtevah statika lahko izkopale meter za metrom in takoj so zidarji podbetonirali stare temelje. Le Antonova kapela je imela solidne temelje. Tako smo dokončno odpravili vzrok za razpoke na cerkvenih stenah. Arheologi niso odkrili nič posebnega, saj je bil teren nasut. Po vsej dolžini so, nekaj metrov od stene cerkve odkrili ostanki zidu, za katere trdijo, da so ostanki obzidja, drugi mislijo, da so ostanki valobrana, saj je cerkev včasih stala na obali, nekaj metrov od morja.

p. Boris Markež



Zapis iz novomeškega kloštra na okljuku reke Krke



Poletje se počasi poslavlja - trenutno, ko to pišem, je še vedno prisotno - čeravno se že po barvah in jutranji megli kaže jesen. Kot letos povsod, so tudi pri nas na kloštrskem vrtu starodavne jablane bogato obrodile in tako povzročile razmišljanje kam z vsemi sladkimi jabolkami. Veliko jih je bilo prepuščeno naravnemu razkroju, mnoge pa so bile stisnjene v sladek sok, ki je na varnem v naši starodavni kloštrski kleti v preko 140. litrskih steklenicah. Tudi na vrtu je zrastel zelo lep paradižnik, paprika, fižol in razna solata. Ne smem pa pozabiti na vinsko trto, ki je brez škropljenja obrodila grozdje za dober sok, ki ga je naša kuharica Hilda skuhalo in bo tako mogla sladiti kloštrski čaj preko zime. (Naša Hilda Tisovic je v novomeškem kloštru že 10 let; takratnemu gvardijanu je obljubila, da sprejme začasno ☺!) Ob koncu tedna smo mogli narezati tudi rože za okrasitev cerkve, čeravno ni bilo kakšnega obilja, pa vendar smo lahko okrasili v smeri reka »malo je več«.

Po opisu zemlje, ki je bogato obrodila naj napišem še par besed o bratih. Že v zadnjem zapisu sem omenil p. Petra, ki so mu menjali desno koleno; seveda Peter preko redne telovadbe pridno krepi mišice ob novi protezi in se počasi pripravlja še na operacijo drugega kolena, ki bi naj bila konec tega leta. Da menjajo Petru pri njegovih letih, saj si bo drugo leto zadal sedmi križ, je še nekako razumljivo. Malo težje pa je sprejeti bolezen hernijo ali zdrs hrbtne vretenca v spodnjem delu, kar je doživel p. Tomaž. Prestal je hude bolečine, ki so se zmanjšale še le po potrpežljivem ležanju nekje tri tedne, tako v novomeški bolnici, kakor tudi

v domačem okolju pri družini njegove sestre, kjer so mu bile nudene tudi razne terapije in seveda preko zdravnika predpisana zdravila za lajšanje teh problemov. Trenutno je doma in se trudi opravljati redno delo. Seveda je počitek eden od glavnih sredstev, ki mu pomaga. Druga dva brata se zaenkrat čutiva v dobri kondiciji in se pripravljata na vremensko jesensko-zimske izzive.

Verouk smo pričeli s štirimi katehistinjami in enim katehistom ter seveda še z dvema kloštrskima patro-ma. Otroci so vpisani v našo veroučno šolo od blizu in daleč, od Trebnjega do Semiča. Po statistiki prvoo-bhajancev so otroci iz nekje 10. župnij. Starši prihajo v službo v Novo mesto in poleg kloštra je glasbena šola, kjer so mnogi otroci vpisani. Tako, da je ponovno vseh otrok dobrih 330.

Prvi septembrski mesec smo pričeli z dvema ro-manjema, oziroma izletom in romanjem. 1. septem-bra so se na izlet v Belo Krajino podali naši pevci Žu-pnijskega zbora, ki se sedaj želi imenovati Frančiškanski župnijski pevski zbor sv. Lenart Novo mesto. Zelo pridno delajo in se pomlajajo. Imajo močno aktivno vodstvo od predsednika do zborovodkinje Sabine in njenega moža Matevža. Naš župnijski zbor je letos prepeval na Zaplazu ob slovesnem prazniku Vnebov-zetja Device Marije, ko je bila sv. maša prenašana po televiziji Slovenija. Njihovo petje je obilo ocenjeno z odliko; prisotni so bili tudi kloštrski ministranti. Na 2. romanje pa smo šli na Angelsko nedeljo – 2. 9., ko je bilo romanje frančiškanskih postojank kot molitev za

nove duhovne poklice. Iz Novega mesta smo prišli s tremi avtobusi, saj smo to romanje izbrali kar za me-stno romanje, ki je ponavadi v oktobru in bo letos od-padlo zaradi škofijskega romanja na Madžarsko

Le še slaba dva meseca nas ločita do misijona v Novem mestu (zadnji je bil leta 2002), ki bo nekaj po-sebnega, saj bodo na teritoriju treh župnij misijonarili 4 misijonarji: p. Brako Cestnik, g. Jože Planinšek, br. Jožko Smukavec in p. Andraž Arko - pestra družina. Poleg misijonarjev bo tekom 10. dni misijona prisotnih še 10 gostov. Pričeli bomo s skupno škofovo sv. mašo v novomeški stolnici in zaključili z slovesno sv. mašo v športni dvorani Leona Štuklja. Sv. mašo bo tudi daroval novomeški škof Andrej, ki bo takrat že prekoračil 75 let življenja; prepeval bo združeni pev-ski zbor, sestavljenih iz zborov vseh treh misijskih župnij, prisotni bodo tudi otroci in mladi z nekaj pesmimi; zbor bo spremljal Pihalni orkester Krka, ki ga vodi mož naše zborovodkinje, Matevž Novak. Ob koncu maše bo še koncert Tria Vivere (bivša Eroika). 10-dnevni program bo tako zelo pester in želimo si preko Pošte Slovenije programske zloženke razdeliti na vsa gospodinjstva naših treh župnij.

Naše mesto ob Krki postaja vedno lepše. Stroji br-nijo na več mestih, še posebej pa na Glavnem trgu, kjer se pospešeno polaga tlak in urejajo druge stvari. Znani košarkar Smodiš je kupil Kavarno in tako ureja Steak hause, spodaj pa bo pivnica; tudi Muller trgo-vina se vrača nazaj v mestno jedro že to jesen. Skratka,

po desetletjih zamujenega časa, počasi postajamo v Nove mestu tudi glede na urejenost mestnega jedra, med razvitimi občinami naše domovine. Iz lokacije Frančiškanski trg pa se v teh dneh seli tudi več let zna-ni novomeški lokal LokalPatriot, ki je večkrat, pred-vsem v nočnih urah pomladanskih in poletnih me-secih, močno motil počitek v ožjem mestnem jedru mesta.

*Imejte se lepo in veliko moči ter vsega dobrega
želimo vsem bralcem Poročil,
bratje iz novomeškega kloštra*

p. Krizostom



Nova Štifta



Dnevi so se že občutno skrajšali, ko pišem novo poročilo iz naših hiš. To pomeni, da se bliža jesen in res je, letos je na lipah listje že začelo odpadati, Travna gora se oddeva v jesenski plašč. Pripraviti se bo potrebno na zimo. Drva so v glavnem že zložena v drvarnici in čakajo, da jih prestavimo v peč.

Šola in verouk in vsa pastoralna povezana s tem je že v polnem teku. Letošnje sive lase mi bodo barvali birmanci ne samo pri Štifi, ampak tudi v sodraški fari. Počitnice, pravijo, so prekratke za vse. Bili smo veseli vseh romarjev, ki pridejo na Brinov grič in se v molitvi obračajo na našo Vnebovzeto. Nekateri pridejo večkrat, veliko pa je takih, ki so prvič pri nas. Skozi poletje, ki je bilo po vremenu večinoma aprilsko (skoraj vsak dan kakšna ploha ali nevihta), se razveseliva vsakega, ki se pomudi v ali ob cerkvi oziroma v samostanu.

Šmarnice v majskih nedeljah, karmelska procesija v sredi julija in ostala mesečni shodi nas gradijo v občestvo povezano z Marijo, ki nas vodi k svojemu Sinu Jezusu.

Največ priprav in največji shod ostaja Vel'ka maša, ko je tudi največji obisk v letu. Na nedeljo pred tem praznikom priromajo peš iz vasi Kozarišče (to je pred gradom Snežnik) in to tradicijo ohranjajo že več kot

sto let. Vsako leto jih pride več in zelo veliko tudi mladih. Letošnji Veliki Šmaren ga je malce zagodlo vreme, tako da na predvečer ni bilo procesije z lučkami, ampak smo v cerkvi po maši z novomašnim blagoslovom, ki ga je podeli g. Primož Meglič, zapeli litanije in čistili Jezusa do jutranje maše ob 6. uri. Na sam praznik pa je posijalo sonce in obisk je bil lep. Ob 10h in 16h sta bili maši zunaj, vodila sta ju naš provincijal p. Marjan Čuden in pomožni ljubljanski škof g. Franci Šuštar. Po popoldanski maši je sledila še procesija z Marijinim kipom.

V zadnjem tednu avgusta so naši ministranti in pevci odšli v Strunjan, kjer so uživali v toplem morju in zadnjem tednu počitnic.

Ko se je že začela šola in ko smo pričakovali prvo skupino šolarjev iz Osnovne šole Alojza Šuštarja, se je zgodilo nekaj, kar si nobeden ne želi. Namreč odpadel je del stropa v eni izmed skupnih sob za prenočevanje skupin. Z dobrimi in hitrimi obrtniki smo uspeli strop oddeti v les in tako imamo na začetku tega pastoralnega leta vsaj novi strop v tej sobi.

Lepe pozdrave pošiljava brata Tadej in Marijan

Novice z Viča



Pestro poletje na Viču (žegnanje z blagoslovom obnovljenih orgel, letovanje ministrantov, dvotedenski oratorij, letovanje otroškega zbora, romanje na Višarje, z mladino naokoli, žegnanje v podružni cerkvi, v hribe na Molečko planino, romanje v Medžugorje ...) se je preveselo v živahno jesen, ko smo s prošnjo za blagoslov v novem šolskem in veroučnem letu na katehetsko nedeljo vstopili v tretje leto bratskega življenja in poslanstva, ki nam je bilo zaupano po zadnjih premestitvah.

P. Hieronim nas je s svojim spremenjenim zdravstvenim stanjem med seboj še bolj povezal v služenju in potrpežljivosti. Prav gotovo nam je za vse hvaležen in to zna tudi pokazati, ko te močno stisne za roko in te ne pusti oditi iz svoje sobe. P. Zdravko nadaljuje s popotovanjem po Viču, tako da nam ima pri skupnem obedu vedno povedati kaj novega in poučnega. P. Anton z veseljem poskrbi za vse, česar drugi ne opazimo, je pa nujno potrebno postoriti za nemoteno življenje v hiši. P. Peter s svojimi romanji odkriva, če je še kaj na zemeljski obli treba videti in doživeti, preden

bi ga kdo s čim presenetil. P. Tadej nadaljuje boje za nerojene otroke in aktivizem za zaščito življenja, tako da mu nihče več ne more do živega in nas prosi za še več molitve. P. Pepi pridno župnikuje in obnavlja orgle, tako da komaj najde čas za kaj drugega. Orgle je sicer že na praznik sv. Antona Padovanskega – ko smo obhajali 110-letnico posvetitve cerkve in ustanovitve župnije – blagoslovil ljubljanski nadškof in metropolit p. Stane Zore. P. Boštjan je župniku v veliko pomoč. V zadnjem času gre tudi rad na kolo. Skupaj s p. župnikom je organiziral prenovno ministrantske sobe, ki smo jo blagoslovili na Slomškovo nedeljo.

Vse leto že urejamo toplotno črpalko voda-voda, ki bo zamenjala mestno ogrevanje Antonovega doma, samostana in cerkve. S tem bomo veliko privarčevali. Načrtov pa je še veliko. Upamo, da nam bo dano, da jih izpeljemo do konca. Sicer pa ne odnehamo v izgradnji občestva ter služenju ubogim in potrebnim kakršnekoli pomoči.

p. Boštjan Horvat





Praznično v slovenski Avstraliji

Vse štiri slovenske cerkve v Avstraliji imajo letos svoje praznike! Toda glavni praznik je vedno praznik živega občestva, ne zidov! Praznik žive Cerkve: Praznujemo in praznovali bomo delo Božje milosti in našega človeškega prizadevanja in sodelovanja. Kljub vsemu 'zemeljskemu' v našem življenju je milost vedno na delu in je močnejša od vseh naših grehov in slabosti. Zato bomo ob spominih na trude minile molili in peli zahvalo Bogu in Materi Božji za naše slovenske hiše Božje v Melbournu, Sydneyu, Adelaidi in Wollongonu ter za vsa živa slovenska občestva, katerih priprošnjiki so ob Mariji Pomagaj v Kew sveta brata Ciril in Metod, v Merrylandsu nadangel Rafael, v Adelaidi Sveta Družina in v Figtree vsi svetniki.

V vseh naših cerkvah je poleg tabernaklja in podobe zavetnikov cerkve tudi podoba brezjanske Marije Pomagaj: kronana podoba v Kew, (sliko je leta 1963 naslikal slikar Lampič, leta 1983 pa jo je kronal ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar); v Figtree (slika je delo ing. arh. Roberta Cveta Mejača iz Queenslanda, leta 1985 jo je kronal ljubljanski pomožni škof msgr. Jožef Kvas). V cerkvi v Merrylandsu je na prednji steni veličasten lesorez, delo nemškega rezbarja Friedricha (Fritza) Rentza iz Wollongonga (leto 1977 – 11. decembra 1977 je podobo blagoslovil provincialni minister p. Polikarp Brolih OFM); v cerkvi v West Hindmarshu je podoba leta 1983 iz železa skoval Tone Jesenko, po-barvala pa Anita Isler; še eno sliko pa je na platno leta 2016 naslikala Justa Bole Schneider.

Veselite bratskega srečanja v objemu svetih bratov Cirila in Metoda v Melbournu: p. Ciril, p. Metod, p. David. Kew, 4. septembra 2018.



Podobe Marije Pomagaj so po slovenskih kapelica: Na društvu Planinka na Cornubiji QLD, Slovensko društvo Melbourne (SDM), v podzemni cerkvi sv. Petra in Pavla v Coober Pedy sredi puščave v Južni Avstraliji, v kapelici SD Sydney, v kapelici v Penrose Park; mozaiki Marije Pomagaj - delo melbournskega umetnika Lojzeta Jeriča - so v kapelicah SD Ivan Cankar Geelong, v Ta Pinu v Bacchus Marshu, v Marian Valley v QLD, v Baragovem domu v Kew. Kip Svete Družine je v kapelici SD Jadran v Melbourne. Verjetno pa ima skoraj vsak slovenski dom v Avstraliji podobo ali vsaj podobico Marije Pomagaj, prav tako naša občestva bandere z njeno podobo. Zato bo naša zahvala vedno donela tako: **BOGU HVALA PO MARIJI POMAGAJ! To je naša zahvala za preteklost, veselje sedanjosti in priprošnja za prihodnost.**

HVALEŽEN SPOMIN NA PATRA BAZILIJ

V nedeljo, 5. avgusta 2018, smo se v Kew posebej hvaležno spomnili patra Bazilija ob 21. obletnici njegovega smrti in pogreba. Poklonili smo se mu z glasbo, pesmijo in njegovo poezijo v duhu verza iz njegove pesmi *Križani: A v duši moji pogled Gospodov razplamti se v nov sijaj...*

NADŠKOF DENIS HART JE PRAZNOVAL Z NAMI

Tretjo nedeljo v avgustu, 19. avgusta 2018, smo pozdravili med nami **zaslužnega nadškofa dr. Denisa Harta in brate frančiškane** iz samostana St. Paschal iz

Nadškof dr. Denis Hart in avstralski bratje frančiškani se trudijo moliti Očenaš po slovensko.



Box Hilla. Nadškof Hart je 17 let vodil nadškofijo Melbourne – od leta 2001 do 1. avgusta letos - in je tudi dvakrat na povabilo p. Cirila obiskal Slovenijo (leta 2012 in leta 2017). Nadškofu so se pridružili tudi avstralski frančiškani: gvardijan samostana iz Box Hilla Fr. Joe McKay, vikar Fr. Bob Matthews, Fr. Theo Rush in Fr. Peter Cantwell, saj smo slovenski frančiškani bratsko povezani z avstralskimi že vse od leta 1951 pa vse do danes. Tudi ta slovesnost je bila del našega praznovanja zlatega jubileja blagoslovitve naše cerkve. Praznično družinsko kosilo so pripravile gospodinje iz kluba Jadran.



Novi nadškof Melbourne dr. Peter A. Comensoli obdan s slovenskimi narodnimi nošami.

OČETOVSKI DAN IN MAŠA NARODOV

Na zadnjo avgustovsko nedeljo praznujemo že nekaj let kot skupnost **OČETOVSKI DAN** teden dni pred samim praznikom. Tudi letos smo počastili naše očete in stare očete z molitvijo v cerkvi in potem še v dvorani. Ob 2. uri popoldne pa smo že bili v katedrali sv. Patrika v Melbourne za molitev rožnega venca ter ob 3. uri popoldne za **MAŠO NARODOV, ki jo je prvič obhajal novi nadškof Melbourne dr. Peter Andrew Comensoli.** Z njim smo somaševali izseljenški duhovniki. To je bilo njegovo prvo srečanje z nami, različnimi narodi, ki sestavljamo živo občestvo nadškofije. Patra Cirila je tudi novi nadškof imenoval za škofovega vikarja za izseljence in begunce.

OBISK PATRA METODA: V nedeljo, 2. septembra, je bil med nami pater Metod Ogorevc. Po smrti patra Bazilija je avgusta 1997 pater Metod prevzel vodstvo misijona v Melbourne; od leta 2001 deluje med rojaki v Lemontu pri Chicagu v Združenih državah Amerike. Zadnjikrat je bil pri nas na obisku leta 2008 za slovesnost 40. obletnice cerkve ter za blagoslov kapelice Svete Družine z mozaikom Marije Pomagaj na pročelju na griču Ta Pinu v Bacchus Marshu. Ob 10. uri dopoldne je vodil somaševanje in pridigal. Po maši pa smo bili povabljeni v dvorano, da smo se srečali in pogovorili s patrom Metodom. Pater Metod je bil hvaležen za vabilo in nam povedal, da se je domače počutil med nami.

Obiski in slovesnosti so del našega praznovanja 50. obletnice blagoslovitve naše cerkve svetih bratov Cirila in Metoda v Kew v Melbourne ter 10. obletnice blagoslovitve kapelice v Ta Pinu. Skozi vse leto imamo tako različne praznične dogodke in obiske, da ni vse strjeno le na mesec oktober. Bo pa res sam vrhunec praznovanja v dneh od četrтка do nedelje, od 18. do 21. oktobra 2018, ko bosta med nami v Melbourne ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore OFM in provincialni minister pater Marjan Čuden OFM.

PROGRAM NAŠIH PRAZNOVANJ V OKTOBRU 2018

- NEDELJA, 14. oktober: SYDNEY - MERRYLANDS ob 9.30 dopoldne – 45 let cerkve; WOLLONGONG - FIGTREE ob 5.00 popoldne – 35 let cerkve;
- PETEK, 19. oktober: TA PINU - BACCHUS MARSH – 10. obletnica kapelice;
- NEDELJA, 21. oktober: MELBOURNE - KEW ob 10.00 dopoldne – 50 let cerkve;
- SREDA, 24. oktober: MARIAN VALLEY QLD ob 11.00 dopoldne – 9. obletnica kapelice;
- NEDELJA, 28. oktober: ADELAIDE - WEST HINDMARSH ob 10.00 dopoldne – 35 let cerkve.

Pomladanski pozdrav iz Avstralije v jesensko Slovenijo. Bog živi!

pater Ciril



Vse fotografije so delo laiške misijonarke in astoralne sodelavke Slovenskega misijona Melbourne, Marije Anžič.

Duhovniki, bodite angeli



Duhovniki, bodite angeli" Na angelsko nedeljo popoldan so molitev za duhovne poklice ter sveto mašo pripravile frančiškanske župnije, somaševanje je vodil provincial, p. Marjan Čuden.

"Tako kot naloga vseh krščenih ljudi je tudi naša naloga biti angeli in glasniki Jezusa Kristusa, a duhovniki, poslaniki Kristusa, imajo še posebno odgovornost," je 5. aprila 2010 vsem duhovnikom naročil papež Benedikt XVI. Na to papeževo misel je v nagovoru romarjem, ki so se udeležili popoldanske svete maše na trgu pred baziliko Marije Pomagaj, opozoril p. Marjan Čuden.

Danes poleg praznika kronanja milostne podobe Marije Pomagaj praznujemo tudi angelsko nedeljo. Papež Klemen IX. je leta 1667 določil, naj bo praznik angelov varuhov na prvo nedeljo v septembru in pri nas je ta nedelja dobila ime 'angelska nedelja'. Na Brezjah je bilo popoldne zaznamovano s priprošnjo za nove duhovne poklice. Molitveno uro ter sveto mašo so pripravile frančiškanske župnije, slovesno somaševanje je vodil provincialni minister Slovenske frančiškanske province, p. Marjan Čuden. Ob njem so somaševali: p. Krizostom Komar, frančiškanski samostan Novo mesto, dr. p. Mari Osredkar, frančiškanski samostan Brezje ter g. Igor Stepan,

Novo mesto – Šmihel, dr. Silvester Fabijan, dekan dekanije Novo mesto. Dijakoniral je msg. Gregor Pavlič. V uvodu v sveto mašo je prisotne romarje pozdravil p. Ambrož Mušič, gvardijan frančiškanskega samostana Ljubljana-Center. P. Ambrož je tudi vodil petje tako pri molitvi kot tudi pri sveti maši.

"Hoditi moramo po poti pravičnosti, ki pa ne sme biti samo črka, ampak mora biti v našem duhu" je v pridigi spregovoril p. Marjan. "Taka pravičnost je odpuščanje, ljubezen, svetost, ki naj bi urejali naše odnose. Pravičnost je pogoj, da med nami živi ljubezen. Vse v našem življenju je Božji dar, zato se moramo Gospodu vedno znova zahvaljevati. Pravičnost je blagrovana, temelj, na čemer vse stoji. Kako naj človek doseže pravičnost? Z resnico, ki je ena od treh imen Boga. Resnica nas osvobaja in spremeni. Lep zgled je Frančišek Asiški, ko sreča Kristusa, zaobljubi čistost, zaobljubi pokorščino. Če je Bog na prvem mestu, je vse na pravem mestu." ... "Pomembno je, da Boga ne častimo samo z ustnicami, ampak tudi s srcem. Ko Boga častimo s srcem, takrat evangelij postane veselo oznanilo. Zato ne bodimo kristjani črke, ampak globokega doživetja Boga. Bog je zaradi Marijine drže pokazal njeno veličino s tem, da jo je kronal. Marija je naša kraljica, v molitvah jo kličemo s tem imenom." "Danes pa prosimo za nove duhovniške in redovniške poklice. V Mariji vidimo veselje duhovniškega poklica, zato prosimo za duhovnike, ki bodo veseli delavci v Gospodovem vinogradu. Naše zaupanje v Marijino priprošnjo je veliko, zato jo prosimo, naj nam izprosi novih duhovnih poklicev." Je nagovor zaključil p. Marjan Čuden.

Marija Pomagaj je naša Kraljična



Marija Pomagaj je naša Kraljična" S slovesno sveto mašo, ki jo je na trgu pred baziliko Marije Pomagaj daroval novomeški škof msgr. Andrej Glavan, smo zaključili zunanja praznovanja 111. obletnice kronanja milostne podobe Marije Pomagaj.

"Blagor ti, Devica Marija, ker si verovala, da se bo izpolnilo, kar ti je povedal Gospod" (Lk 1,45) nam govori obhajilni spev svete maše na praznik kronanja Marije Pomagaj na Brezjah. Pred 111-letji je ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič z dovoljenjem papeža Pija X. kronal milostno podobo Marije Pomagaj. Začetek septembra je tako zaznamovan s praznovanjem jubileja tega slovesnega dogodka, ki je dokaz velikega pomena Marije Pomagaj za naš narod tako v začetku 19. stoletja kot tudi danes. Zunanjo slovesnost ob jubileju kronanja je danes dopoldan na trgu pred baziliko vodil novomeški škof msgr. Andrej Glavan. Ob njem je somaševal tudi rektor brezjanske bazilike, dr. p. Robert Bahčič, ki je v uvodu v sveto mašo pozdravil romarje, ki so na ta praznik priromali k Mariji Pomagaj ter se obenem g. škofu Glavanu zahvalil, da je sprejel povabilo za darovanje slovesne svete maše. Škof Glavan je v pridigi spregovoril o pomenu kronanja

Marijinih podob, milostni podobi na Trsatu in na Sveti Gori sta bili kronani že pred več kot 300 leti. "Marija je naša kraljična, saj Slovenci druge kraljice nismo imeli." K Mariji smo včasih in še vedno radi romamo. "Marijo, Božjo in našo mater, so že v prvih stoletjih slavili kot Kraljico. V katakombah iz 2. stoletja lahko Marijo v upodobitvi prihoda Treh kraljev vidimo s pokrivalom, ki so ga v tistem času nosile cesarice. Po letu 431, ko je bila na koncilu v Efezu Marija razglašena kot Bogorodica, jo pa pogosto srečamo na kraljevskem prestolu." ... "Marija je z vero, zvestobo, ponižnostjo in ljubeznijo zaslužila krono s služenjem kralju vseh kraljev. Ker je hotela v zemeljskem življenju ostati skrita in nepoveličevana, zato jo je Bog tem veličastneje poveljčal po njeni smrti in jo predčasno takoj po smrti vzel v nebesa in zdaj sedi na njegovi desnici v nebesih kot kraljica. Njena veličina je bila v tem, da je izpolnjevala Božjo voljo. Hotela je to, kar je Bog hotel. To je bistvo njene svetosti. V tem je tudi človekova veličina in svetost, h kateri smo vsi poklicani. Ne v tem, da delamo velike stvari, ki so velike v očeh tega sveta, ampak da izpolnjujemo Božjo voljo, tudi kadar je težka. Ker nas le izpolnjevanje Božje volje vodi k pravi svobodi in sreči." Je nagovor zaključil novomeški škof msgr. Andrej Glavan.

Naj nam Božja Mati, Kraljica Marija, izprosi obilo blagoslova!

Pripravila: AEF

LITURGIČNA SPODBUDA

Obhajilo

Obhajilni obred začnemo z molitvijo očenaša, v katerem med drugim prosimo za vsakdanji kruh. Poleg kruha za telo potrebujemo tudi kruh za duha, Božji kruh, ki je položen na oltarju. Pri darovanju smo ga prinesli, sedaj pa nam ga Bog v svoji velikodušnosti izroča kot Telo svojega Sina. Prav je, da pri vsaki maši posvetimo hostije, s katerimi bomo obhajali vernike. Papež Frančišek je v katehezi o maši izrekel besede: »**Cerkev zelo želi, da tudi verniki prejmejo Gospodovo telo s hostijami, ki so posvečene pri isti maši.**« (kateheza 21. marca 2018) Ponovil je to, kar je papež Pij XII. spodbujal že davnega leta 1947.

Neprimerno je torej obhajati ljudi s hostijami, ki so morda že tedne in tedne v tabernaklju. V posodico za hostije pripravimo za vsako mašo primerno število hostij in se pri tem oziramo na število udeležencev. V nekaterih okoljih pripravijo košarico s hostijami na mizi ob vstopu v cerkev. Verniki ob prihodu k maši sami s primerno pinceto položijo »svojo« hostijo v posodico. Duhovnik doda še kakšno hostijo »za rezervno« in pri darovanju posodico s hostijami verniki v sprevedu prinesejo k oltarju. S tem izrazijo svoje sodelovanje in potrdijo, da je kruh res tudi »delo človeških rok«.

Kadar obhajamo s hostijami iz tabernaklja, jih prinesemo na daritveni oltar **med molitvijo Jagnje božje**. Vsekakor po pozdravu miru. To velja tudi za diakona ali somaševalca. Če mašuje duhovnik sam, prav tako prinese ciborij na oltar, poklekne, pokaže hostijo ljudem in moli *Glejte, Jagnje božje*. Ni torej prav, da gre po hostije v tabernakelj, potem ko se je že obhajal. Od svoje velike hostije lahko v tem primeru deli z verniki polovico in tako vsaj simbolno obhaja s hostijami, ki so bile posvečene pri tej maši.

Običajno verniki pristopijo k obhajilu v dveh vrstah. Prihajajo po Božji kruh v procesiji, ki je po svoji naravi spokorno dejanje. S tem priznavajo svojo grešnost in obenem vero, da jim Božje Jagnje odjemlje osebne grehe, saj vemo, da je evharistija tudi zakrament Božjega usmiljenja.

Papež Frančišek nas še spodbuja: »Da bi po obhajilu v srcu ohranili prejeti dar, nam pomaga tišina, tiha molitev. Podaljšati ta trenutek tišine in se pogovarjati z Jezusom v srcu, nam zelo pomaga, kakor tudi pesem nekega psalma ali hvalnice.«

Papež je Papež

Papež Frančišek je ob prazniku sv. Petra in Pavla 28. junija sprejel delegate carigrajskega patriarha Bartolomeja I. in jih pristrčno nagovoril. Zanimivo je, da papež v svojih nagovorih in dokumentih rad govori o veselju, vendar je tokrat z zaskrbljenostjo poudaril, da smo »priče postopni zatemnitvi krščanske vere«. Navedel je tudi razloge: preziranje človekovega dostojanstva, malikovanje denarja, širjenje nasilja, absolutiziranje znanosti in tehnike ter nepremišljeno izkoriščanje naravnih virov.

Cerkev, kolikor je človeška ustanova, je tudi slabotna in polna gub. Bila je tudi poniževana. Kaj so si dovolili svetni vladarji, npr. cesar Jožef II. za časa papeža Pija VI., Napoleon s papežem Pijem VII., ko se je vpričo njega kar sam okronal, a ne za dolgo. Ko so peljali Pija VII. v ujetništvo, je nekdo radovedno vprašal: »Koga pa peljete?« Odgovor je bil kratek, odrezav in pomenljiv: »Zadnjega papeža!« Pa ni bil zadnji, saj se jih je do danes zvrstilo 15. Slovenci smo posebej čutili nemoč Cerkev za časa fašizma, ko smo sicer imeli dva imenitna škofa, F. B. Sedeja v Gorici in Alojzija Fogarja v Trstu. To je bilo za časa papeža Pija XI., ko so fašisti začeli na novo šteti leta. Fašizem je izsilil njun odstop, kar je svetovna javnost označila kot »kapitulacijo Svetega sedeža pred fašizmom«. V tistem času je v nadiški dolini v župniji Lazah deloval Anton Kufolo (1889–1959); od 1927–1956 je pisal dnevnik. Zapisal je: »Čuval nas je Bog, ki je volu dal roge, da se brani, zajcu noge, da uteče, kači strup, nam pa je za branilno orožje dal ,trmo!« Škofje so se premalo vživeli v slovenske vernike. Čast so reševali zavedni duhovniki, ki jih je poosebljal Martin Čedrmac in »knez« med njimi, Ivan Trinko – Zamejski.

Prišla je druga svetovna vojna in omahovanje Cerkev. So pa bili posamezniki, ki so povzdignili svoj glas, npr. munsterski kardinal Klement August grof von

Galen, ki se je posebej zavzel za prizadete, ki jih je Hitler odločil za smrt. Med protestanti je znan Dietrich Bonhoeffer, ki ni molčal, ko je Nemčijo zajel »vihar blaznosti«. Nemški in avstrijski škofje so se za svojo neodločnost opravičili in jo obžalovali.

Danes je drugače. Svetovni voditelji si podajajo kljuko za avdienco pri papežu in primerjajo minute, ki jim jih papež nameni, da so z njim za mizo. Prihajajo voditelji različnih krščanskih Cerkev in nekrščanskih verstev, razne druge osebnosti iz javnega in celo iz športnega sveta.

Kdo je papež? Če ga gledamo kot človeka, je človek enak vsem drugim, če ga gledamo kot papeža, je pa edinstven, nima para. Če se zberejo pravoslavni patriarhi, rečejo za carigrajskega patriarha, da je »prvi med enakimi«. Za papeža pa to ne velja, njemu ni nihče enak, je pač papež.

Danes, ko to pišem, so na ekumenskem dnevu – nekateri ga optimistično imenujejo kar prva skupna sinoda – v Bariju prvič zbrani ob papežu voditelji zelo različnih krščanskih Cerkev z bližnjega Vzhoda. Papež jih je povabil, da bi skupaj molili za edinstvo in za obstoj kristjanov na območju, kjer so kristjani, in tudi mnogi muslimani, v zadnjih letih zelo trpeli. Svetovni voditelji se niso zmogli ali niso hoteli dogovoriti, da bi preprečili prelivanje nedolžne krvi, uničenje toliko kulturne dediščine in preganjanje kristjanov, ki so tu živeli od samega začetka krščanstva. To je zelo žalostno in obsojanje vredno stanje duha današnjega časa, 21. stoletja.

**Vič, 7. julija 2018,
ko poteka v Bariju ekumenski dan!**

P. Zdravko

Ob obletnici duhovniškega posvečenja

Objavljamo govor dr. Janeza Kranjca, ki ga je imel pred petimi leti na Antonovo nedeljo na Vicu, ko sta p. Krizolog in p. Janko Žagar obhajala 40-letnico duhovništva. Ker je govor še vedno zelo aktualen, ga tokrat objavljamo.

Poleg farnega žegnanja obhajamo danes tudi štiri-desetletnico mašništva patra Krizologa in patra Janka. V prav posebno čast in veselje mi je, da smem ob tem prazniku spregovoriti nekaj besed.

Jubilej je predvsem razlog za veselje in zadovoljstvo. Ni samoumevno, da nekdo doživi tako visoko obletnico opravljanja svojega poklica. Še manj samoumevno je, da je v njem uspešen, in da mu ostane tako dolgo zvest.

Ker gre za poseben poklic, pri katerem je dejstvo, da je nekdo zanj v resnici poklican, med vsemi poklici verjetno najbolj v ospredju, mi dovolite, da spregovorim nekaj misli o poklicu duhovnika, poklicu, ki ga pogosto jemljemo kot nekaj samoumevnega, ne da bi o njegovi vsebini in poslanstvu kaj prida razmišljali.

Verjetno v družbi ni poklica, ki bi bil tako izpostavljen kot je poklic duhovnika. Bržčas tudi ni poklica, katerega družbeni položaj bi se v nekaj desetletjih tako radikalno in temeljito spremenil. Manj kot sto let nazaj je bil poklic duhovnika pri nas med najbolj čislanimi. Označevala ga je beseda »gospod«, ki je že sama po sebi kazala na izjemni položaj duhovnika v družbi. Iti za »gospoda« je pomenilo iti za duhovnika, poslati po gospoda je pomenilo poslati po duhovnika in podobno. In čeprav je bila beseda »gospod« lahko tudi naziv konkretne osebe, je v splošni rabi označevala poklic duhovnika. Slovenski človek je predvsem na podeželju vse do druge svetovne vojne v občevarstvu z duhovniki kot znak spoštovanja uporabljal onikanje ter predstavnikom duhovništva tudi sicer izkazoval visoko spoštovanje. Obisk duhovnika je bil za hišo posebna čast, za katero je tekmovala vsa vas ali soseska. Ljudje so videli v duhovnikih intelektualno in duhovno elito, razsodnike v sporih in jamstvo za poštene in stabilne odnose v družbi.

V današnjem času, ki ga zaznamuje splošna, včasih že kar pretirana kritičnost, saj kritična beseda pogosto prehiteva strpno misel, in v katerem se svobodomiselnost neredko kaže kot zanikanje preteklosti in njenih institucij, je postal poklic duhovnika skupaj s

Cerkvijo deležen pretirane kritike, ki ga včasih odriva na rob družbene sprejemljivosti. Tisti, ki gredo v svoji kritiki najdlje, celo menijo, da je poklic duhovnika odveč, in da bi naloge duhovnikov bolje opravljali psihologi, psihiatri in socialni delavci. Nekateri zopet vidijo v duhovniku nekoga, ki ne sprejema dognanj sodobne znanosti, ki zaostaja za časom in je kot tak obsojen na izginotje.

Razkorak med nekdanjo podobo duhovnika, za katerega je naš polhograjski rojak Gregor Rihar še vzneseno pel »z angeli je tvoja družba« in današnjo podobo duhovnika, v katerem ljudje navadno ne vidijo nič posebnega in vzvišenega, je prevelik, da bi ga bilo mogoče pojasniti z nekaj besedami. Da bi ga bolje razumeli, predvsem pa, da bi videli, ali je utemeljen, se velja za hipec zamisliti nad vlogo, ki jo ima lahko duhovnik v družbi.

Poklic svečenika oziroma duhovnika je tako star, kot je stara človeška družba. Že najstarejše družbe so poznale svečenike in verske obrede, ki so jih ti vodili. Naloga teh duhovnikov, ki jih omenjajo najstarejši pisani spomeniki različnih kultur, je bila predvsem v tem, da bi ljudem pomagal pridobiti naklonjenost bogov, zagotoviti njihovo pomoč in varstvo oziroma odvrniti od ljudi njihov srd. Duhovniki so vodili obrede in žrtvovanja, s katerimi so ljudje Bogu izkazovali spoštovanje in ga prosili za odpuščanje ter pomoč. Ker so že od nekdaj verjeli, da obstajajo ravnanja, ki pomenijo greh in zato vzbujajo božjo jezo, so duhovniki na taka ravnanja opozarjali in ljudi odvrčali od njih.

Rimljani so svoje svečenike imenovali *pontifices*, po naše »graditelji mostov«. Njihovo nalogo si je mogoče slikovito predstavljati kot gradnjo mostu med umrljivim človekom in nesmrtnimi bogovi, med zemljo in nebese. Ta most naj bi omogočil ljudem prehod, po katerem bi lahko človekova duša po smrti prešla v onostranstvo, hkrati pa bi po tem mostu prihajali med ljudi božja milost in dobrota.

Z razvojem monoteističnih religij, ki temeljijo na razodeti božji besedi, se je tej obliki svečeništva, ki je bilo predvsem osredotočeno na obredno plat verovanja, pridružila še nova kakovost. Duhovnik ni bil več samo graditelj nevidnih mostov med človeškim in božjim, temveč je postal tudi razlagalec božje besede in s tem duhovni voditelj. Za opravljanje teh nalog pa



ni bila več dovolj samo poklicanost, temveč je bilo potrebno tudi znanje. Poklicu v smislu notranjega glasu se je torej pridružil študij, ki je dajal duhovniku vpogled v teološka in filozofska vprašanja, povezana s človekovim bivanjem in verovanjem. S tem znanjem je duhovnik utrjeval vero ljudi in jim svetoval v moralnih dilemah in vprašanjih. Naloga duhovnika je bila predvsem v tem, da v življenju ljudi zagotavlja tisto vrednostno stalnico, tisto trdno točko, ki se ne prilagaja mišljenju trenutka, marveč išče nadčasovne resnice in vrednote. Zato se je nanjo mogoče opreti in zanesti. Duhovnik ni bil le svečenik, ki je vodil obrede, marveč je bila njegova naloga voditi verno ljudstvo v smer, ki bo spodbujala zaupanje in prepričanje, da ne bo pozabljeno nobeno dobro delo, da bo tostransko trpljenje poplačano z večno srečo, da ni razloga za obup, saj Bog skrbi za svoje ljudstvo, in da smrt ne pomeni konca, marveč za vse pravične nov začetek neizmerne veselja in sreče.

V slovenski tradiciji so naloge in dejavnost duhovnika daleč presegale verske okvire. Na podeželju so bili duhovniki spodbujevalci kulture in omike ter predvsem svetovalci in pribežališča v stiskah. Ljudje so se nanje obračali po nasvet, klicali so jih za razsodnike in z njimi delili svoje veselje in stiske. Če se spomnimo le nekaterih imen – od Primoža Trubarja, ki je bil najprej katoliški, nato pa protestantski duhovnik in je postal, preden je prestopil v luteranstvo, kanonik v Ljubljani, do pesnika in pisca prvih slovenskih šolskih učbenikov Valentina Vodnika, slovničarjev Marka Pohlina in Stanislava Škrabca, skladateljev Gregorja Riharja in Stanka Premrla, narodnega buditelja Antona Martina Slomška, jezikoslovca in misijonarja Friderika Barage, pisateljev Frana Saleškega Finžgarja in Ksavra Meška, ustanovitelja prve slovenske gimnazije Antona Bonaventure Jegliča, socialnega reformatorja in spodbujevalca zadružništva Janeza Evangelista Kreka in številnih drugih duhovnikov, lahko ugotovimo, da je bil njihov doprinos h kulturi in omiki slovenskega naroda nenadomestljiv. Številni Martini Čedermaci so vrh tega na jezikovno in naro-

dnostno izpostavljenih območjih spodbujali domoljubje in ohranjali slovensko besedo ter samobitnost. Če k temu dodamo materialne spomenike v obliki cerkva, kapel, samostanov, župnišč in drugih stavb, ki so nastajale na pobudo in pod vodstvom slovenskih duhovnikov, potem lahko rečemo, da bi naša domovina tudi na zunaj izgledala čisto drugače, če v njej v preteklosti ne bi delovali duhovniki.

Čeprav bi lahko še dolgo naštevali, naj bo dovolj o preteklosti. Težje je vprašanje o tem, kakšno vlogo naj igra duhovnik v sodobni družbi. Razvoj znanosti in upadanje vernosti dajeta vtis, da se pomen duhovništva zmanjšuje, in da mu je v prihodnje namenjena le še folklorna, če ne celo samo nostalgичna vloga. Če stvar pogledamo pobliže, vidimo, da temu ni povsem tako. Stiske sodobnega človeka niso nič manjše kot nekoč, morda so celo hujše, saj se jim je pridružil občutek brezizhodnosti in pesimizma. Sodobni človek je kljub navideznemu blišču in moči krhek in ranljiv, predvsem pa negotov. Za razliko od preteklosti morda že kar pretirano dvomi o vsem, hkrati pa ima vse manj časa zase in za svoje intelektualno in duhovno življenje. Zato prihaja v položaj, ko se mu zdi, da je vse brez smisla, da se mu izmikajo tla pod nogami in podobno. V takih trenutkih potrebuje nekoga, ki ga bo umiril in mu vlil optimizma s tem, da ga bo prepričljivo opozoril na vrednote, ki bolj od materialnih dobrin dajejo človekovemu življenju smisel in pomen. To pa je tradicionalna naloga duhovnika.

Nekdaj so gledali v duhovniku Cerkev, danes pa vidijo v Cerkvi njene duhovnike. Ugled duhovnika ni več samoumevna posledica dejstva, da je duhovnik, temveč si mora ugled in spoštovanje zagotoviti s svojim delom in zmožnostjo, da nagovori ljudi in jim dokaže, da je vreden njihovega zaupanja in da je zmožen z njimi deliti njihove stiske ter jim v njih pomagati. In čeprav nekateri menijo, da bi stiske sodobnega človeka lažje in učinkoviteje reševali psihiatri in psihologi, to ne drži, saj pri teh stiskah ne gre za bolezenska stanja,

ki bi zahtevala zdravljenje. V večini primerov gre za potrebo po zaupnem pogovoru, po razumevanju in spodbudi, ki jo lahko učinkovito da samo nekdo, ki je hkrati dovolj blizu in dovolj odmaknjen, da deluje nepristransko, zaupno in prepričljivo.

Današnji duhovnik pa ima še eno pomembno nalogo. V porabniški družbi, ki hlasta za količino in je pripravljena za materialno bogastvo prodati svojo dušo, mora pokazati in prepričati, da so še druge vrednote, ki človeku bolj in lažje pomagajo do sreče kot pa kopičenje dobrin. Ljudem mora dopovedati, da bodo ušli stresu in strahu, če se bodo znali nasmejniti, sprostili in prepustiti vsaj del svojih skrbi tistemu, ki vedno poskrbi, da za sušo pride dež in za dežjem sonce. Hkrati mora današnji duhovnik ljudi spodbujati k spoštljivemu odnosu do božjega stvarstva, k preudarni rabi naravnih bogastev in odgovornemu odnosu do okolja. Njegova naloga je, da s svojim zgledom ljudi prepriča o nujnosti, da svojo vernost pokažejo tudi v teh vprašanjih, saj jih bodo ljudje spoznali tudi po teh dejanjih.

Verjetno najtežja naloga duhovnika v vse bolj sekularni družbi pa je, da zna najti stik tudi s tistimi, ki ne hodijo v cerkev. In čeprav se zdi nenavadno, da bi duhovnik služil tudi neverujočim, je bržčas v tem eno od težišč njegovega poslanstva. Ne gre namreč samo za to, da je verjetno napak enačiti vero z obiskovanjem verskih obredov. V družbi, ki se vrednostno in moralno vse bolj izgublja, je bistveno povezovanje in dialog med vsemi ljudmi dobre volje, ki iščejo pravičnost, smisel in resnico. Samo na ta način bo luč prišla izpod mernika in prepričala o vsebini, ki sicer tako zlahka ostane skrita za obliko.

Lahko torej rečemo, da se potreba po duhovnikih ni zmanjšala, se je pa močno povečala zahtevnost tega poklica. Današnji poklic duhovnika terja poleg gorečnosti in znanja tudi karizmo, predvsem pa močno osebnost, ki bo kos nerazumevanju, osami, krivicam in številnim drugim nevšečnostim, ki spremljajo so-

dobnega duhovnika. In čeprav so tudi med duhovniki boljši in slabši, taki, ki delajo svojemu poslanstvu čast, in taki, ki mu delajo sramoto, je pri duhovniškem poklicu še bolj kot pri drugih v ospredju potreba po kakovosti in ne po količini. Danes še bolj kot nekoč velja, da vera raste in pada po duhovnikih. Ob tem je treba ugotoviti, da je postal duhovniški poklic danes veliko težji, kot je bil nekoč. Nekoč je bil družbeno ugleden in čislán, danes pa se mnogi duhovniki na podeželju otepajo revščine, hkrati pa jim ljudje v različnih občinah grenijo življenje s predsodki in namigovanji.

In če je bila nekoč odločitev za duhovnika lahko tudi gmotno motivirana, je to danes avantura, ki jo tvegajo le redki, verjetno samo najbolj pogumni in poklicani.

Večina novih duhovnikov se najbrž odloči za ta poklic predvsem zaradi zgleda svojih duhovnih mentorjev, tj. duhovnikov, s katerimi so prihajali v stik.

Zgodovine ne pišejo množice, temveč izjemni ljudje, ki združujejo ideje, vizijo, pogum in delavnost. Med njimi je bilo v naši preteklosti veliko duhovnikov. Dobre duhovnike potrebujemo tudi danes in v prihodnje, če hočemo, da se bomo izvili iz krize vrednot in pesimizma. Potrebujemo take, ki bodo povezovali, razumeli in pomagali, ki bodo vredni zaupanja in spoštovanja ter bodo še naprej s svojim zgledom kazali smer na poti k odgovorom na vprašanja o smislu dobrote, življenja, trpljenja in smrti. Med takimi duhovniki jih je bilo v preteklosti in jih je tudi danes kar nekaj bratov umbrijskega ubožca Frančiška in lizbonskega čudežnega govornika Antona, imenovane ga Padovanski. Med tistimi, ki dajejo upanje s svojo odprtostjo, priljudnostjo in zgledom, sta tudi današnja jublanta, ki jima želimo še veliko uspešnega dela in zdravih ter srečnih let pri njunem redovniškem in duhovniškem poslanstvu.

dr. Janez Kranjc



Prijateljstvo še obstaja?

Kar pogosto se dogaja, da so tudi dobre družine sprte; celo več let ne govorijo med seboj ali pa so brez vsakega razloga povsem odtujene. Zgodi se tudi, da se najožji družinski člani srečujejo na sodiščih. Torej bratje in sestre. Kako je to mogoče? Pogosto je kamen spotike dediščina, ki je ni nikoli dovolj. Komaj je pogreb končan, pa so že na sodišču. Večkrat je vmes ljubosumje; včasih se to zgodi s prihodom nove osebe v družino, s poroko ali brez nje in se marsikaj spremeni. Je pa boleče za vse prizadete, zelo nevzgojno, posebej če so nesporazumi in spori med starši in starimi straši. Za verne pa seveda nekrščansko. Nič ni čudno, če je v Svetem pismu prav na začetku vprašanje: »Kje je tvoj brat Abel?« Zelo zgodovna je zgodba o Jakobovih sinovih, ki so prodali svojega brata Jožefa!

In vendar poznamo tudi prav lepe primere iskrenega prijateljstva med razumnimi, vzgojenimi in po veri živečimi ljudmi. Takimi, ki jih vera res oblikuje. Seveda prijateljstva ni brez resnega prizadevanja. Ni dolgo od tega, ko sem se mimogredoč ustavil pri župljanu; sedla sva za mizo, in komaj sva izmenjala nekaj besed, že se je pridružil njegov brat s steklenico vina in smo trčili. Iz te geste in pogovora sem spoznal, da nista le brata in soseda, ampak tudi prijatelja. Izrazil sem jima svoje veselje. Le nekaj dni za tem zelo podoben primer. Ne meji naše župnije je manjša kmetija – učil sem njihovega mlajšega sina, pa jih enkrat na leto obiščem. Pri zadnjem obisku sem naletel, da je bil na obisku starejši sin – na domu gospodari mlajši. Sprehajala sta se okoli poslopij in se pomenkovala. Lepo ju je bilo videti! Starši in ta mlada, na obisku je bila tudi njena mama, pa so sedeli v kuhinji. Pridružili smo se jim; bil sem vesel in sem jih pohvalil za zgled medsebojnega razumevanja. O, da bi bilo takih primerov še več! sem razmišljal.

Kako je med sosedi? Zelo različno. Imamo primere, ko drug brez drugega ne morejo. Pogostejše pa se dogaja, da med njimi nastajajo vse trdnejše ograje, kar prava obzidja. Drug drugega ne prenesejo, se ga izogibajo, se skrivajo, sumničijo in trpijo. Bojijo se za imetje, tožarijo za ped zemlje, čeprav je ne obdelujejo. Strah jih je. Zaradi strahu pa so nastale vojne! Ograje niso dovolj trdne in ne dovolj visoke. Če božja postava nima več veljave, potem nas tudi ograje ne bodo obvarovale. Človekova vest naj bi vedela za meje med mojim in tvojim. Legenda pripoveduje, da se je potem, ko je Kajn ubil Abela, silno bal maščevanja. Zato je prosil, naj mu skopljejo globoko jamo, da bi se vanjo skril. Pa ga je tudi tam našlo »oko«, torej vest!

Pa imamo tudi med sosedi zglede, vredne posnemanja. V zaselku sta bila zakonca, Cerkvi vedno zvesta, pa zato nekoliko prezirana. Živela sta v miru in vztrajala. Sosede so sprevideli svojo napako in ugotovi-

vili, da sta vredna zaupanja. Začeli so se nanju obračati z različnimi prošnjami, posebno ko so šli zdoma, naj popazita na njihove hiše. In res, pozimi sta skidala sneg do hiš, da bi nepridiprave prevarala, češ da so sosede doma, in si ne bi upali vlamljati. Zaupali so jima tudi ključke ... Skratka, spoznali so njune kvalitete. Bili so dobri prijatelji. Kako bi bilo lepo, če bi sosedi sosedu ponudil kaj s svojega vrta! To je seveda mogoče res le med dobrimi ljudmi, med prijatelji. In za to bi si morali vsi prizadevati in življenje bi postalo znosnejše. Vrnimo se h krščanskemu življenju, podrimo ali vsaj znižajmo ograje; sosedu ponudimo roko in mu naklonimo lepo pohvalno besedo.

Ob žal prepogostih primerih slabih medsebojnih odnosov, brezbržnih, neprijateljskih, celo sovražnih, se kar vsiljuje vprašanje – ali ima naša vera sploh še kakšen pomen za vsakdanje življenje in ravnanje?



Hodil po zemlji sem naši ...

Čim starejši sem, tem bolj sem zaljubljen v to našo državo, ki jo imamo po božji milosti. Kako pa drugače? Rad jo imam, ker je naša in lepa je. Ni velika, pa vendar jo tako malo poznamo. Kamor koli zavijemo, odkrivamo nove lepote narave in ume-tnine pridnih rok naših prednikov. Koliko nam pome-ni država? Sodeč po udeležbi na državnoborskih vo-litvah, ne veliko.

V juniju smo imeli najprej letno srečanje našega duhovniškega letnika v Kočevski Reki (zbralo se nas je 30, 20 jih je bilo zadržanih, 10 pa jih je že odšlo v večnost). Vozili smo se skozi naselja, zrela trava čaka na kosce, veje sadnih dreves se povešajo pod težo plo-dov. Naš gostitelj Jože Milčinovič nam je predstavil kratko zgodovino teh krajev, ki so do leta 1942 veljali za deželo kočevskih Nemcev. In po vojni imamo bre-zna polna žrtev slepega sovraštva in nerazumljivega maščevanja. Brezna so bila napolnjena s človeškimi življenji. Najbrž nikoli ne bo povsem pojasnjeno in do kraja razkrito, kaj se je tukaj v skrivnosti kočevskih gozdov dogajalo in koliko je državo stalo, ko je bilo treba po vojni zavarovati območje, da so bili na var-nem morilci. Ves ta del je bil brez duhovnikov, cerkve pa porušene. Tu je Kajn ubil brata Abela!

Z duhovniki tretjeredniki pa smo se zbrali konec junija v Starem trgu ob Kolpi. Gostitelj Jože Pavlakovič nas je seznanil z zgodovino župnije in kraja in podal razmišljanje, kako se v teh krajih živi, kako se je število prebivalcev skrčilo. Ljudje so tudi tukaj živeli ob meji, skromno, delavno, brez velikih apetitov vse do danes. Pred desetletji je tu živelo okoli 5000 prebivalcev, zdaj pa jih je okoli 500. Te kraje zadnje čase odkrivajo tu-risti zaradi neokrnjene narave. K bogoslužju jih pride bolj malo. Župnik pa pridno dela, tudi ročna dela, in ljudje to opazijo. Vtis je, da je duhovnik zadovoljen z ljudmi in oni z njim.

Zadnji dan junija pa smo na pobudo ACM pripra-vili župnijsko romanje na Goro pri Sodražici. Ko smo končali mašo, smo slišali pričevanja o Magdaleni Gor-nik in molili na njenem grobu. Pot smo nadaljevali po bloški planoti, si ogledali smučarki muzej in film o na-vadah tukajšnjih ljudi od krsta do pogreba. Pozimi se je vse dogajalo na smučeh, ki jih je opisoval že V. Valvazor. Zime se tukaj dolge in ostre. Ljudje so bili vajeni trdega življenja. Sprehodili smo se okoli bloškega jezera in uživali v naravi. Program je bil bogat, vreme kot nalašč za romanje. Lepo je spoznavati našo prelepo državo.

Kot občudovalec narave, ki jo krasijo številne cer-kve, vaške kapele in druga verska znamenja, moram poudariti, da so v večini skrbno vzdrževana – in imam občutek, da smo sredi božjega okolja. Na to smemo biti upravičeno ponosni in moramo ljubosumno va-rovati in ohranjati. Imamo lepe domove zgrajene s skromnimi sredstvi in z lastnimi rokami. Resnici na ljubo pa moram povedati, da je veliko praznih hiš – kot poje pesem: »... hiša je zapuščena, veter s polkni se igra, / veter skozi luknje piha, / črni dimnik v vetru trepeta ...« Imamo opuščena polja, nepokošene se-nožeti. Kdo ve, ali bomo znali pobrati vse obilne sado-ve zemlje, ko nam manjka delovnih rok. Imamo malo žita, pa še za tega se ne morejo pogoditi glede cene. Raje uvažamo in tarnamo, da je toliko tisoč Slovencev lačnih oz. so pod pragom revščine – poleg neobdela-ne zemlje! »Lej, stvarnica vse ti ponudi, / iz rok ji pre-jemat ne mudi!« Kako malo je treba, pa si lahko nekaj hrane pridelamo sami! Seveda govorimo mnogo več o športu kot o delu. Ne moremo biti veseli, če se ukinja-jo šole, pošte, ambulate, upravne enote, vaška sredi-šča. Saj vse to pomeni umiranje. Tega pa se bojimo!

Hvala Bogu, da je med mladimi še vedno tudi ne-kaj takih, ki veljajo za inovatorje na raznih področjih. Človeku kar srce poskoči, ko zaznaš voljo tudi pri mla-dih kmetih, ki prevzamejo kmetije in se vsa družina vključi v delo na zemlji. Daj, Bog, da bi jih bilo vedno več. Na splošno pa moramo reči, da delavcev primanj-kuje. To je problem Evropske unije. Uresničuje se psal-mistova beseda: »Narodi so se pogreznili v jamo, ki so jo naredili, v mrežo, ki so jo nastavili, se je ujela njihova noga« (Ps 9, 16). S splavi je bilo pomorjenih milijone in milijone otrok in zdaj prihaja kazen, huda kazen, to je demografska zima. Migranti pač ne prihajajo, da bi nas rešili, so nezanesljivi. Nekoč smo dobivali delavce z Balkana, a zdaj se je tam kadrovski bazen izpraznil. Zdaj pogledujemo za delavci v Ukrajino, Moldavijo in daljno Gruzijo. Bo to rešitev? Morda začasna. Rešiti se moramo sami. Navsezadnje je vzrok takemu stanju »postopna zatemnitev krščanske vere« (papež Fran-čišek 28. junija).

Vič, julij 2018

P. Zdravko Jakop

Evropski duh je izhlapel

Kar se zadnje čase dogaja z Evropo, daje vtis, da so njeni voditelji prišli v stisko, v kakršni se je znašel izraelski kralj Savel, ki je iskal rešitev pri vedeževalki, po kateri je dal poklicati preroka Samue-la, da ga je vprašal za svet. Dobil je zelo bridek odgo-vor: Gospod ti je iztrgal kraljestvo iz roke ... Jutri boš ti in bodo tvoji sinovi pri meni (prim. Sam 28). Koga naj zdaj vprašajo sedanji voditelji? Roberta Schumana, Konrada Adenauerja, Alcideja De Gasperija? Ali naj prosijo odpuščenja papeža sv. Janeza Pavla II., ker ga niso poslušali, da bi pogumno napisali v ustavo, da je Evropa krščanska, in tako omogočili, da bi Evropa do-bila dušo, ki jo potrebuje? Kakšen odgovor bi dobili? Ker ste pozabili na Boga in njegovo postavo, ki ste jo nadomestili z liberalnimi zakoni, ki dopuščajo različ-ne zablode vseh vrst in zločine celo nad nerojenimi otroki. Pogreznili ste se v jamo, ki ste jo skopali sami.

Evropski duh je izhlapel, kar se odraža tudi v Cerkvi. Kje je pokoncilska Cerkev; kaj je z nekdanji-mi polnimi semenišči in samostani? Beneški duhov-nik Marino Hvalica toži, ko se spominja nekdanjega navdušenja, npr. ko so se leta 1982 začela na Višarjah (in pozneje izmenjaje na drugih romarskih središčih) srečanja treh dežel (začeli so jih škofje videmski, lju-bljanski in celovski). Pozneje so se odločili, da bodo ta srečanja vsaka tri leta na Višarjah. Hvalica ugotavlja, da o tem zdaj nihče ne govori. Kristjani smo se vese-lili, zlasti ob meji, ko so padle meje, veselili Združene Evrope, kateri bomo lahko prispevali svoj delež, torej dušo. Zdaj pa gre marsikaj čisto v drugo smer. Pogre-šamo voljo in željo po medsebojnem spoznavanju, še posebej v kulturi in veri. Višarje, ki so nas združevale že od nekdaj, čakajo, da se kdo oglasi.

Marino Hvalica se sprašuje, na katero svetišče naj se oziramo, na Staro goro, nekdanjo romarsko pot be-neških Slovencev, ali na Sveto Goro? Ostaja nam Ma-rijino svetišče v Porčinjju, kjer se je Devica Marija ozrla na nas in nas v našem jeziku nagovorila (1855) po Te-reziji Duš. To svetišče naj bi nam postalo priljubljeno. Modro ravnajmo, da Njenega glasu ne bi preslišali in da bi nam njena luč vedno gorela in svetila.

Beneški duhovniki izdajajo petnajstdnevnik DOM, versko-kulturni list, ki je naslednik bolj »levega« Ma-tajurja, DOM pa je bolj »desni«. Pisan je v treh jezikih: V beneškem narečju, v italijanskem in slovenskem jeziku. Je zanimiv in povezuje več občin, da bi lažje preživeli.

Čas vse oceni, npr. kakšna škoda je bila povzro-čena z nasprotovanjem delu sv. Cirila in Metoda v 9. stoletju, kakšne posledice so imele nepremišljene vojne napovedi prve svetovne vojne. Izsilili so jo pred-vsem nemški generali; nihče ni računal na nezaneslji-vost Italijanov, ki so imeli ogromno orožja, avstrijski vojaki pa so bili lačni. In ko je mladi cesar Karel I. želel skleniti premirje, so zopet trmoglavili nemški generali, prepričani, da bodo zmagali. Račun polomije pa smo v veliki meri plačali Slovenci.

Hvala Bogu, da so slovenski duhovniki ob naših mejah po svojih močeh vzdržali pritiske, na kar so lah-ko resnično ponosni, so pa žalostni in zaskrbljeni, ker jim manjka naslednikov. Samo Bog ve, kaj čaka Evropo in Slovenijo!

Vič, julij 2018

P. Zdravko

Demokracija ima tudi stranske učinke

Demokracija ima tudi stranske učinke, ki se kažejo v usodnih posledicah. Grški filozof Sokrat je že v 5. stoletju pred Kristusom trdil, da bo demokracija draga, da bo plačala visoko ceno, ker bo želela ustreči vsem v vsem: revežem dati bogastvo, mladim enako spoštovanje kot starim (kdo še komu v avtobusu iz spoštovanja ponudi sedež?); ženske bodo želele biti kot moški (feminizem je v porastu); tujci zahtevajo enake pravice, kot jih imajo staroselci, v državne in odgovorne službe se bodo vrinili tatovi in goljufi (jim kar uspeva); lopovi in prevaranti prihajajo na oblast (v Afriki in južni Ameriki je to najbolj opazno) in se je krčevito držijo ter bogatijo na račun ubogih množic.

Vse se pa začne v na videz majhnih stvareh in popuščanjih. V Ameriki, kjer se že dolgo ponašajo z demokracijo, imajo kar naprej »strelske pohode«, še najraje v šolah, kjer se otroci vzgajajo za demokracijo. Kako se je začelo? Našli so se predlagatelji z »ugotovitvijo«, da ni več primerno v šoli moliti in brati Sveto pismo. Molitev se ukinja. Šli so naprej. Otroci se ne sme več kaznovati, ampak jim vse dovoliti; če dekleta želijo splaviti, naj to storijo, ne da bi bilo treba staršem to vedeti; fantom dajmo kondome, kolikor jih želijo, starši pa naj ne vedo, da so jih dobili v šoli; privatnega življenja ljudi na položajih se ne sme soditi. Revijalni tisk s fotografijami golih žensk je na široko odprl vrata, češ da gre za občudovanje lepote ženskega telesa; sledile so fotografije golih otrok, objavljenih na internetu. Zabavišna industrija prireja showe in filme, ki spodbujajo vulgarnost, nasilnost, predvaja glasbo, ki »hrabri« k posilstvu, drogam, umorom, samomorom in satanizmu. Pravijo, da je vse to samo zabava brez škodljivih posledic ... Na vse take in podobne predloge in prakse demokracija



pristaja, se spreneveda in hkrati cinično čudi, kako da mladi ne ločijo med prav in narobe. In če ne ločiš med prav in narobe, lahko ubiješ tujca, sošolca ali sebe. Taki ljudje verjamejo temu, kar pišejo časopisi, dvomijo pa o tem, kar piše Sveto pismo. Nič ne vedo o nauku apostolov (Didahe), prav tako ne za Hipo-

kratovo prisego. Kaj vse se prenaša po e-majlu, o Bogu pa se javno ne govori več!

Demokracija gre naprej. Mladim dati čim več pravic, tudi volilno pravico pri 16-tih letih. Volitve so vendar odgovorna reč (dolžni smo po vesti voliti, a vest še ni oblikovana). Prezgodnje pravice se mladim hitro naveličajo, in ko bodo res zreli za volitve, na volitve sploh ne bodo šli. Zdaj se jim ponuja še druga, za mladega človeka mikavna pravica, namreč da starši, ko je njihov otrok dopolnil 18 let, nimajo več pravice, da sprašujejo, kako je v šoli z njihovim pripravnikom za maturo, kakšno je obnašanje in učni uspeh. Tudi opravičilo si bo lahko napisal sam. Tu se država vmešava v družino, staršem jemlje pravice, njihovim otrokom jih pa daje. Tako naj imajo starši za dijaka, svojega otroka, le skrb in obveznosti (»hotel mama«!), ne pa tudi pravic. Mlad človek se vzgaja v rasti v dobrem najprej v družini in šoli. Starše zelo skrbi, kako bo z otrokovo maturo. Za to je treba skrbeti sproti in pravi čas ukrepati, če je potrebno. Kako bodo starši začudeni in prizadeti, če bo njihov dijak na koncu šolskega leta prišel domov z negativnimi ocenami in jih bo razveselil: »Starša, še eno leto me bosta redila, ker bom moral letnik ponavljati.« Pravice in dolžnosti so povezane. Slomšek je trdil, da se morata družina in šola za roke držati. Ko je F. Finžgar prinesel negativno spričevalo, ga je mati pogledala in rekla samo: »Franci, če bi ti vedel, kako sva z očetom vlekla!« To je bilo dovolj, da je bil ozdravljen. O tem govori njegova knjiga Študent naj bo. Sokrat je trdil, da lahko demokracija pripelje do najhujše tiranije, potem ko mladi rod zastroplja z različnimi zablodami oziroma navidezno demokracijo. Današnje vzgojne ustanove nalogam niso kos. Poleg tega pa imata zabava in šport prednost pred študijem in delom. Veliko nam še manjka, da bi prav razumeli in vrednotili demokracijo in jo izboljševali. Vse preveč je v nas ozkega, površnega pojmovanja človekove bivanjske vpetosti v skupnost, premalo pa zrelega, poglobljenega razumevanja in presojanja vrednot, na katerih naj bi temeljila družbena ureditev.

P. Zdravko



Dragi mami Mariji Božič v slovo!

Med našimi OFM mamami mi ostaja pokojna mama Marija močno v spominu. Spoznal sem jo kot bogoslovec leta 1992, ko smo v klerikatu v Lj z novim magistrom p. Cirilom, sinom pokojne, pričeli 3 letno skupno bivanje. Enkrat letno smo imeli srečanja za starše bogoslovcev, tako smo bili vedno bolj med seboj pobezani.

Ko sem pred 5.leti prišel v Nm je nanesclo, da sem prvi dan bil pri Božicevih v zidancih kjer je bila tudi pokojna mama.

Pred enim tednom me je poklical p. Ciril in povabil na sv. mašo in druženje po njej z njegovimi sorodniki ob 95 letnici mame Marije, ki je na dan praznovanja imela še 5 mesecev poleg. Pri sv. maši je bil glas pokojne najmočnejši in najbolj goreč, čeravno je bilo prisotnih veliko mlajših. Mati je vse spremljala z bistrim umom. Sin ji je ob koncu maše podaril veliko sliko umetnice, ki jo je naredila po fotografiji, na kateri je bila pokojna Marija s svojim možem Alojzom, ko sta prišla v Avstralijo, če sem si prav zapomnil. Po maši smo naredili veliko fotografij. Prav nihče ni pomislil, da so to zadnje. In četudi, ne da se bo materin odhod zgodil jutri.

Pokojna mati je po maši na druženju v gostilni Prepih vse budno spremljala, se šalila in prepevala. Ni kazala nobene utrujenosti. Skratka njen odhod je glede na vse nepričakovan, čeravno na njena častitljiva leta pričakovan.

Hvaležen sem Bogu, da sem jo poznal. Vsakokratni obisk pri njej ali srečanje z njo, je bilo nekaj posebne-ga. Od nje sem šel bogatejši. Hvala Vam draga mama



za vse molitve. Verjamem, da se bo bazen milosti v katerega se iztekajo molitve naših dragih staršev, z vašim odhodom nekoliko zmanjšal. Vendar verujem, da nas boste še naprej spremljali pri dobrem Bogu. Spočijte si v večnem miru.

P. Krizostom

P.s.

Fotografija je iz Dolenjskega lista letos februarja, ko so mami prišli voščit predstavniki krajevne skupnosti kot najstarejši krajanki.

Naslovnik province	telefon	fax
Stane Zore ljubljski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00	01 231 41 69
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 SI-1000 Ljubljana	+386 1 242 9310	
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **	04 537 07 20
<i>Viktor Leopold Polikarp Damjan Tomaž Milan Robert Zakristija Romarski urad</i>	02 03 04 06 09 11 18 26 00	
KAMNIK Franciščanski trg 2 1241 KAMNIK tel.: 064 179 910 kamnik@ofm.si		
<i>Mari Pashal Lavrencij Ernest Franci</i>	040 296 319 0593 66 486 0593 66 480 0593 66 481 0593 66 484	
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470	0590 73 475
<i>Andrej Boris Marjan</i>	72 79 71	
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***	01 242 9 313
<i>porta gost/podstrešje 1 provincial sam./žup. arhiv faks - hiša, ZBF ZBF Ambrož M., gvardijan prov. arhiv Janko Marko faks - Marko Edvard Ksaver Jan pevski kor regens chori/L. nad. 29 Vid Pavle, vikar in župnik rekreacijska soba knjižnica šivalnica župnijska pisarna zakristija obednica klerikat/ Jan Dominik, Mario</i>	300 301 310 312 313 314 316 317 318 322 323 324 328 331 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347 351	
LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **	
<i>Regalat Miran Š. Andraž</i>	21 22 25	
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **	01 583 72 99
<i>Silvin Bogdan K. Gregor</i>	77 80 82	
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52	01 244 42 53
<i>Anton Hieronim Zdravko Pepi Tadej Boštjan Komisariat</i>	56 57 58 59 61 62 50	
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **	02 228 51 12
<i>Janez Benedikt Franc</i>	13 15 19	

SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00	
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93 03	03 583 17 53
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91	
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*	05 330 77 51
<i>Niko Jernej Vili Ambrož P. Filip</i>	2 3 4 5 6	
NOVA ŠTIFTA Nova štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43	01 836 99 44
NOVO MESTO Franciščanski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*	07 338 14 79
<i>Peter Marko Krizostom Tomaž H.</i>	1 3 4 7	
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govornilnica	05 678 21 21	
SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **	
<i>Simon Peter Hadrijan Bogdan R. Miha Pavel Rafael Miran V.</i>	22 25 28 30 32 33 37	
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICA sv. trojica@ofm.si	02 720 55 56	02 720 55 56
Jože Urbanija Grabe 33 2277 SREDIŠČE ob Dravi	02 713 40 90 051 265 793	
TUJINA		
ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007		
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101	0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840	0061 3 9853 6176
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160	0061 2 9637 7147 0061 2 9682 5478 mobitel: 0061 409 074 760	0061 2 9682 7692
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919	0039 06 638 02 92
FRANCOSKA GVAJANA Hugo Delčnjak 29 Av. du Gen.de Gaulle BP 75 97310 KOUROU Guyane Française		
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33	
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94	
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68	001 630 257 23 59
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42	001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)
Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk.	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Embersič	benediktdejanembersic@gmail.com
Bernard Golčnik	bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Ch. Gostecnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Damjan Kern	damjankern0@gmail.com
Darko Žnidaršič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david@siol.net
Edvard Kovac	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Hugo Delčnjak	delhug1938@yahoo.fr
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bogataj@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Jernej Kurinčič	jernej.kurincic@rkc.si
Jože Urbanija	joze.urbanija@gmail.com
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Leopold Grčar	leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelic	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejak	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglic	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočvar	tomaz.hocvar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemsšek	vili.pustoslemssek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

